

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra muzikologie

Bakalářská práce

**Analýza heavy metalových textů v kontextu klasifikace
jednotlivých stylově žánrových typů 80. let**

*Analysis of heavy metal lyrics in the context of the
classification of individual stylistic genre types of the 80's*

Autor: Kristýna Botková

Vedoucí práce: Mgr. Jan Blüml, Ph.D.

Studijní obor: Uměnovědná studia

Olomouc 2022

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Analýza heavy metalových textů v kontextu klasifikace jednotlivých stylově žánrových typů 80. let* vypracovala samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato bakalářská práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Olomouci dne 7. 8. 2022

Podpis:

Ráda bych poděkovala Mgr. Janu Blümlovi, Ph.D za cenné rady při psaní mé diplomové práce. Taktéž bych touto formou chtěla poděkovat všem, kteří mi předali připomínky, které zformovaly tuto práci.

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Stav bádání	7
3	Teoretická část	10
3.1	Názvy skupin	10
3.2	Témata heavymetalových textů	10
3.3	Inspirace literaturou	12
3.4	Balada.....	15
3.5	Spiritualita a okultura	19
3.6	Historické momenty a politika	21
4	Reprezentativní představitelé stylově žánrových typů	22
5	Metody	27
6	Praktická část – kvalitativní výzkum	33
6.1	Výsledky	47
7	Praktická část – kvantitativní výzkum.....	51
7.1	Výsledky	56
8	Závěr	58
9	Resumé	61
10	Summary	62
11	Zusammenfassung	63
12	Seznam použité literatury a pramenů	64
13	Anotace.....	71

1 Úvod

Heavy metal se řadí mezi nejkontroverznější žánry populární hudby. Jedná se o agresivní a násilný žánr, který pobouřil západní kulturu. Jedná se o subkulturní hudbu, jež svým podporovatelům vnáší do života filozofii a utváří jejich světonázor. Tito lidé se označují jako Headbangers, přičemž tento název je odvozen od zvyku při oblíbené hudbě hýbat do rytmu hlavou.¹ Vztah k oblíbené hudbě zahrnuje obdiv k hudebnímu talentu a radost z intenzivních hudebních vjemů. Metalovou subkulturu spojuje myšlenka odcizení. Nejčastějšími zdroji odcizení jsou komplikované rodinné vztahy, škola, náboženství a kulturní ideologie individualismu.² Metalová subkultura s sebou nese i negativní vlivy na svůj fandom, neboť někteří fanoušci často užívají omamné látky a dopouštějí se vandalismu. Metal otupuje jejich empatii, ale zároveň je i únikem z reality. Adolescenty, kteří patří k této subkultuře, v životě láká chuť po intenzitě, přitahuje je rychlost a hlasitá heavymetalová hudba, ale také riziko, drama a nebezpečí.³ Nejtypičtější posluchačem metalové hudby byl v 80. letech archetyp bílého muže z dělnické třídy.⁴ V roce 1989 zveřejnil časopis Rolling Stone informaci, že heavy metal tvoří hlavní proud rock-and-rollu, jelikož 40 % všech prodaných zvukových nahrávek tvořil právě tento žánr.⁵ V 80. letech byl heavy metal fenomén, kterého se vládnoucí třídy obávaly. Nicméně vysoký zájem o metalovou hudbu začal v průběhu 90. let klesat a s ním i prodeje nosičů. Bývalý bubeník skupiny Dream Theater Mike Portnoy pro časopis blabbermouth.net řekl, že o metalovou hudbu přestal být zájem v období, kdy se prosadil grunge.⁶

V roce 2003 byla publikována studie, zkoumající případnou problematiku subkultur posluchačů heavy metalu a rapu. Z výsledků vyplynulo, že 82 % uchazečů popsalo běžného konzumenta metalové hudby jako jedince se sebedestruktivním chováním.⁷ Lidé si tedy automaticky spojují tento tvrdý hudební žánr s kontroverzními tématy, ze kterých vyvozují předsudky. Tento způsob uvažování obecně kazí pohled na Headbangers. Cílem diplomové

¹ John Covach: *What's That Sound? An Introduction to Rock Music* (W. W. Norton, 2018), s. 439.

² <http://subcultureslist.com/metalheads-headbangers/> [cit. 14. 2. 2022].

³ Tamtéž.

⁴ Robert Walser, *Running with the Devil* (Wesleyan University Press, 1993), s. 3.

⁵ Tamtéž.

⁶ Mike Portnoy: *Why 1980s Was A Better Decade For Heavy Metal Than 1990s*, <https://blabbermouth.net/news/mike-portnoy-why-1980s-was-a-better-decade-for-heavy-metal-than-1990s> [cit. 14. 2. 2022].

⁷ Carrie B. Fried, *Stereotypes of Music Fans: Are Rap and Heavy Metal Fans a Danger to Themselves or Others?*, (*Journal of Media Psychology Theories Methods and Applications*, 2003), s. 8.

práce je prolomit toto stigma a ukázat, že jednotlivé stylově žánrové typy metalové hudby se od sebe natolik liší, že je třeba nad nimi přemýšlet selektovaně.

Abych potvrdila, že jednotlivé subžánry metalové hudby by neměly být zkoumány nadřazeným termínem heavy metal, rozhodla jsem se zkoumat heavymetalové texty 80. let. Díky tomuto výzkumu by se mohly ukázat rozdílné způsoby skládání textů a využití různorodých témat. Pomocí publikace *What's That Sound?: An Introduction to Rock and Its History* vyberu nejvýznamnější subžánry metalové hudby, které v první dekádě vzniku dominovaly napříč západní kulturou, a to s přihlédnutím k československé scéně. K předem stanoveným stylově žánrovým typům metalové hudby vyberu jedno významné album. Zkoumané příklady se budou pohybovat v časovém vymezení let 1986–1988. Abych vybrala nejvhodnější album pro samotný subžánr, využiji několik hudebních rubrik, hitparád a udělených cen.

Zkoumání textu proběhne dvoufázovým způsobem. Prvním bude kontextuální zkoumání díla. K pochopení interpretace textů písní využiji internetovou stránku www.genius.com,⁸ díky níž získám anotace, které vysvětlují význam veršů. K dalšímu případnému zkoumání významu skladby budu rovněž využívat web www.songmeanings.com.⁹ Jako druhý způsob zkoumání textu využiji několik nástrojů, abych získala informace z korpusové analýzy. Důvodem, proč jsem se rozhodla uplatnit dvoufázový způsob zkoumání, bylo zjištění Paula Bakera, že kombinací kognitivní lingvistiky a korpusové analýzy dochází k užitečné metodologické synergii.¹⁰

⁸ <https://genius.com/> [cit. 12. 2. 2022].

⁹ <https://songmeanings.com/> [cit. 12. 2. 2022].

¹⁰ Paul Baker, *A useful methodological synergy? Combining Critical Discourse Analysis and Corpus Linguistics to examine discourses of refugees and asylum seekers in the UK press*. *Discourse and Society*, (SAGE journals, 2008).

2 Stav bádání

Heavymetalová hudba byla již od svého zrodu silně rezonující téma, které bylo nutné zkoumat. Vzhledem k násilným textům a agresivní hudbě bylo třeba zjistit, jestli tato hudba nemá negativní vliv na samotné posluchače. Z tohoto důvodu byl metal nejčastěji zkoumán ze sociologického a psychologického pohledu. Po akademickém zjištění, že metalová subkultura je silně společensky orientovaná skupina posluchačů, zapojili se do výzkumu i antropologové. Heavymetalový posluchač tak byl „probádán“ z mnoha hledisek, ale badatelskému oku stále unikala ta nejpodstatnější věc – obsah hudby. I když v poslední dekádě už byla hudební stránka heavy metalu podrobována analýze, zkoumání textů se opomíjelo. Z tohoto důvodu jsem se na něj rozhodla zaměřit.

Nejčastěji spojovanými autory s metalovou hudbou dozajista patří socioložka Deena Weinsteinová a muzikolog Robert Walser. Tyto autory lze označit za průkopníky zkoumání heavy metalu, jelikož napsali významné publikace, jež shrnovaly dosavadní poznatky o tomto typu hudby. Kniha *Heavy Metal: A Cultural Sociology* od Deeny Weinsteinové¹¹, která byla publikována v roce 1991, zkoumá metalovou hudbu a její subkulturu ze sociologického pohledu. Cílem této publikace bylo posoudit význam metalové hudby v kontextu hudby populární,

kulturně-historického pozadí i samostatné identity metalu ve společnosti. Cílem Roberta Walsera bylo podobně jako u Deeny Weinsteinové heavy metal vědecky ukotvit. Vzhledem ke svému hudebnímu vzdělání implementoval do své knihy *Running with the Devil*¹² z roku 1993 i vhled muzikologa. Oba autoři se snažili o vědeckou definici stylově žánrového typu, kde své vlastní názory opírali o vědecké studie. Muzikolog John Covach ve své učebnici *What's That Sound? An Introduction to Rock Music*¹³ zkoumá populární hudbu obecněji a přináší vhled do populárních žánrů nonartificiální hudby, které rozděluje po dekádách. V kapitole 80. léta zkráceně pojednává o heavy metalu a jeho subžánrech. Psycholog Jeffrey Arnett se na počátku 90. let věnoval analýze heavy metalu ve své práci *ADOLESCENTS AND HEAVY METAL MUSIC From the Mouths of Metalheads*.¹⁴ Autor zkoumal vliv metalové hudby na vývoj adolescenta a objasnil do té doby zkreslené názory o metalové hudbě, které

¹¹ Deena Weinstein, *Heavy Metal: A Cultural Sociology* od Deeny Weinstein (Lexington Books, 1991).

¹² Robert Walser, *Running with the Devil* (Wesleyan University Press, 1993).

¹³ John Covach, *What's That Sound? An Introduction to Rock Music* (W. W. Norton, 2018).

¹⁴ Jeffrey Arnett, *ADOLESCENTS AND HEAVY METAL MUSIC From the Mouths of Metalheads* (SAGE journals, 1991).

se ujaly v akademické rovině. Cílem bylo vytvořit sondu do životů mladých adolescentů, a to pomocí kvalitativního dotazníku, ve kterém odpovídali na otázky ohledně metalu ze sociologické a psychologické perspektivy. Zmíněné publikace se zkráceně zabíraly i studiem metalových textů, ale až Heather L. Lustyová se na tento fenomén zaměřila hlouběji. Ve své publikaci *Rocking the Canon: Heavy Metal and Classic Literature*,¹⁵ kterou vydala v roce 2013, se zabývá otázkou, jak se klasická literatura inspiruje v metalových textech. Internetová stránka www.theoxfordblue.co.uk, spravovaná univerzitou Oxford, v roce 2021 publikovala článek *Greek Mythology in Metal?*¹⁶ od autorky Emily Warnhamové, v němž se věnuje analýze obsahu metalových textů v konotaci s řeckou mytologií. V české republice se na studiu metalové hudby významně podílí Miroslav Vrzal. Ačkoliv metalovou hudbu zkoumá z hlediska religionistiky, objasňuje ve svých pracích téma metalu a náboženství.^{17, 18} Často odkazuje na zahraničního kolegu Marcuse Moberga¹⁹, který pochází z Finska. Tím, že je jeho skandinávská kultura poznamenána procesy, jež se mezi metalovou hudbou a křesťanstvím v minulosti odehrávaly, uvádí Marcus Moberger podrobnější informace o tomto fenoménu. Australský antropolog Sam Dunn vytvořil dvanáctidílný dokumentární projekt *Příběh heavy metalu*,²⁰ jenž mapuje vznik a vývoj jednotlivých subžánrů metalové hudby. Dokumenty vychází z rozhovorů nejvýznamnějších metalových muzikantů, producentů a manažerů, kteří stáli za vznikem této hudby. K čerpání informací o metalové hudbě v ČSSR jsem využila publikaci Petra Kolára *Ohlasy písní těžkých*.²¹

Metalová hudba má po celém světě miliony fanoušků, proto se nesmíme divit, že podstatné informace o skupinách se dozvídáme z publicistických časopisů. Podstatným zdrojem, ze kterých jsem čerpala mnoho důležitých informací, byl časopis *Rolling Stone*,²² který již od roku 1967 pravidelně sleduje novinky v oblasti rockové a metalové hudby. Významným zahraničním časopisem s dobovými recenzemi a rubrikami byl i týdeník *Kerrang!*.²³ Třetí

¹⁵ Heather L. Lusty, *Rocking the Canon: Heavy Metal and Classic Literature* (LATCH, 2013).

¹⁶ Emily Warnham, *Greek Mythology in Metal?* www.theoxfordblue.co.uk [cit. 14. 2. 2022].

¹⁷ Miroslav Vrzal, *Metal a akademické studium náboženství aneb proč by se religionistika měla o metal zajímat, se zaměřením na téma metal a satanismus* (Sacra, 2017).

¹⁸ Miroslav Vrzal, „Satan, Ódín, Hitler“: *Spojení satanismu, pohanství a ultrapravicové ideologie v black metalové subkultuře* (Sacra, 2009).

¹⁹ Marcus Moberg, *Religion in Popular Music or Popular Music as Religion? A Critical Review of Scholarly Writing on the Place of Religion in Metal Music and Culture* (Popular Music and Society, 2012).

²⁰ Sam Dunn, *Příběh heavy metalu 1–12, 2011–2014* [film].

²¹ Petr Kolár, *Ohlasy písní těžkých* (ROCK & POP, 1993).

²² <https://www.rollingstone.com/> [cit. 14. 2. 2022].

²³ <https://www.kerrang.com/> [cit. 14. 2. 2022].

publicistický časopis, který zkoumá metalovou hudbu, je měsíčník Metal Hammer.²⁴ Neméně podstatným pramenem k získávání informací mi byl online magazín Loudwire.²⁵ Občas jsem využívala i tuzemské metalové časopisy, díky nimž jsem získala přehled o české metalové subkultuře.^{26, 27}

K podrobnějšímu zkoumání metalových textů mi pomohla studie Paula Bakera *A useful methodological synergy? Combining Critical Discourse Analysis and Corpus Linguistics to examine discourses of refugees and asylum seekers in the UK press. Discourse and Society*.²⁸ Inspirací k tomu, jakým způsobem se dá pracovat s daty, mi byla práce *The Stages of Love, Songs, and a Band: A Corpus Discourse Analysis of One Direction's Pop Albums*²⁹ od Aiden Yehové a jejího týmu. Studie *Keywords in heavy metal lyrics A Data – Driven Corpus Study into the Lyrics of Five Heavy Metal Subgenres*³⁰ od autora Jesse Taina mi také pomohla ke zformování přístupů, jak nahlížet na analýzu. Rozsáhlé korpusové analýze heavy metalových textů se věnoval analytický vědec Iain Barr. Cílem jeho práce *Heavy Metal and Natural Language Processing – Part 1*³¹ bylo podrobit korpusové analýze co největší obsah metalových textů a tím vytvořit vzor, který charakterizuje v obecném smyslu texty v metalové hudbě. Aby se mohlo pracovat s nějakými daty, autor extrahoval všechny metalové texty, které byly uloženy na internetové stránce www.darklyrics.com. Po zpracování materiálu získal 222 623 písní, které vytvořilo 7 364 skupin. Celkem sledoval 10 000 slov, jež se používaly v textech metalové hudby.

V průběhu obsahové analýzy mi byla užitečná internetová stránka www.genius.com,³² která zkoumá význam interpretace textů písní. Další užitečnou internetovou stránkou je www.songmeanings.com³³, kterou jsem využila k tomu, abych lépe pochopila význam textů. Při zkoumání alba *Seventh Son of the Seventh Son* mi byla oporou stránka

²⁴ <https://www.metal-hammer.de/> [cit. 14. 2. 2022].

²⁵ <https://loudwire.com/> [cit. 14. 2. 2022].

²⁶ <https://fakker.cz/> [cit. 14. 2. 2022].

²⁷ <http://metalopolis.net/> [cit. 15. 2. 2022].

²⁸ Paul Baker, *A useful methodological synergy? Combining Critical Discourse Analysis and Corpus Linguistics to examine discourses of refugees and asylum seekers in the UK press. Discourse and Society*, (SAGE journals, 2008).

²⁹ Aiden Yeh, *The Stages of Love, Songs, and a Band: A Corpus Discourse Analysis of One Direction's Pop Albums*, (Advances in Language and Literary Studies, 2022).

³⁰ Jesse Taina, *Keywords in heavy metal lyrics A Data-Driven Corpus Study into the Lyrics of Five Heavy Metal Subgenres*, (Infotheca – Journal for Digital Humanities, 2019).

³¹ Iain Barr, *Heavy Metal and Natural Language Processing – Part 1* [cit. 15. 2. 2022].

Dostupné z: <http://www.degeneratestate.org//posts/2016/Apr/20/heavy-metal-and-natural-language-processing-part-1/>

³² <https://genius.com/> [cit. 15. 2. 2022].

³³ <https://songmeanings.com/> [cit. 15. 2. 2022].

www.ironmaidencommentary.com.³⁴ Fanpage skupiny Iron Maiden
www.maidenrevelations.com³⁵ se nevěnuje pouze albům, ale nabízí také samostatný online
magazín, který se zaměřuje pouze na skupinu Iron Maiden.

3 Teoretická část

3.1 Názvy skupin

Společným archetypem metalových názvů je síla a intenzita v různých konotacích. Nejprve se můžeme věnovat skupinám, které v názvu nějakým způsobem pracují s *elektrickou či mechanickou energií*. Do této kategorie patří skupiny jako AC/DC, Motörhead či Tesla. Další kategorií jsou skupiny, jež se soustředí na *nebezpečí*. Jsou to skupiny s názvem nebezpečného zvířete, které vzbuzuje hrůzu: Ratt, Scorpions nebo například Pantera. U nebezpečí se ještě zdržíme, protože do této kategorie patří skupiny s názvy nebezpečných či nepříjemných osob: Twisted Sister, Mötley Crüe, Quiet Riot. Do třetí podskupiny kategorie se řadí nebezpečné předměty: Iron Maiden, Napalm Death nebo Guns N' Roses. Mezi časté názvy skupin patří i jména odkazující na mysticismus nebo rouhání: Black Sabbath, Judas Priest, Masters Hammer. U tvrdších subžánrů skupiny ve svých názvech využívají tematiku teroru či samotné smrti: Anthrax, Slayer nebo Death. Častým jevem bývá i využití samotného žánrového názvu, tedy metalu: Metallica, Metal Church, Metalinda. Poslední kategorií, kterou zde zmíníme, jsou kapely, jež ve svých názvech využívají archaismy nebo prvky gotické kultury: Lacrimosa, Nightwish, Moonspell.³⁶

3.2 Témata heavymetalových textů

Bylo by těžké vymyslet téma, které se nenachází v heavymetalových textech. Musíme si uvědomit popularitu samotného žánru, který zkoumáme, a s ní spojené cesty, kterými se tento hudební žánr vydal. Socioložka Deena Weinsteinová se k tomuto problému vyjádřila následovně. Kdyby měla definovat rozsah metalových textů, spektrum by se vyznačovalo tématy od křesťanského spasení až k orálnímu sexu. Zároveň zmiňovala i skupinu Annihilator a jejich parodickou skladbu *Kraft Dinner*, v níž se zpívá o makaronech se sýrem.³⁷ Doktorka Weinsteinová uvedla dva zásadní modely, do kterých se může selektovat většina

³⁴ <http://ironmaidencommentary.com/> [cit. 15. 2. 2022].

³⁵ <http://maidenrevelations.com/> [cit. 15. 2. 2022].

³⁶ Robert Wallser, *Running with the Devil*, s. 2.

³⁷ Deena Weinstein, *Heavy Metal the Music and Its Culture*, s. 31.

metalových textů. Jsou jimi dionýský a chaotický obsah, které jsou pojmenovány podle jmen antických bohů. Zatímco dionýské texty se uplatňují u lehčích metalových subžánrů, u tvrdších jsou to chaotické texty. Tito bohové mezi sebou bojují o dominanci nad heavymetalovou hudbou.

Dionýský obsah

Dionýský obsah je symbolicky ztělesněn v nesvaté trojici sexu, drog a rocku. Pod slovem láska, které je v populární hudbě významným tématem, se v metalu maskuje obsah chtíče. Zde se láska integruje do zábavného a nezávazného sexu. V těchto textech často nezáleží na kráse nebo cnosti, ale pouze na sexuálním aktu. Proto se v písních mohou nalézat témata spojená s prostitucí nebo neatraktivitou žen. Častým tématem skladeb bývá i problematika drog. Ačkoliv heavy metal ve své hudbě kladně hodnotí užívání lehkých omamných látek, negativně se staví proti tradici progresivního rocku – užívání psychotropních drog. Protometalové skupiny v 70. letech skládaly texty o užívání marihuany, což je třeba zařadit do kulturně-historického pozadí, ve kterém byla tato droga nejpopulárnější. Od 80. let 20. století se kladné hodnocení zakázaných drog již neobjevuje. Místo toho si metal přisvojil opěvování alkoholu nebo cigaret. Třetí kategorií je opěvování rockové tradice. Heavy metal je úzce spojen s vírou rockismu, která definuje rockovou hudbu jako normativní stav populární hudby a podle rockové tradice hodnotí i ostatní hudbu. Z tohoto důvodu metal oslavuje ve svých textech rock, rock-and-roll nebo samotné posluchače – rockery.³⁸

Chaotický obsah

Hlavním tematickým celkem tvrdších subžánrů metalu je chaos, který se používá k označení nepřítomnosti nebo zničení vztahů. Vyústění těchto problémů v textech může následně eskalovat do konfliktů, násilí nebo do smrti. Ctihodná společnost se snaží v hudbě chaos potlačit, proto je kolem tohoto žánru značná kontroverze. Metal nakonec všechny démony, pekla, podsvětí, krveprolití a dny zúčtování umocňuje tvrdou hudbou. Deena Weinsteinová

³⁸ Deena Weinstein, *Heavy Metal the Music and Its Culture*, s. 37.

ve své knize píše, že heavy metal je v tomto ohledu potomkem blues.³⁹ Samotná myšlenka lyrických textů o metafyzické vzpouře proti zbožnosti osvobozuje posluchače v individualistu. Zde se dostáváme k samotné inspiraci. Heavy metal nevymyslel chaos, ale osvojil si ho z judeo-křesťanské tradice. Kniha Zjevení, která popisuje apokalyptické vidění z Nového zákona, je bohatým zdrojem inspirace metalových textů. Křesťanství není jediná víra, která obohacuje chaotický obsah. Mezi významné studnice inspirace patří i předkřesťanské severské mýty a pohanské tradice.⁴⁰

Profesorka Heather L. Lustyová z University of Nevada v Las Vegas objasnila filozofii metalových textů. Filozofie metalu vychází z kontrakultury poválečného období, které zbrojí proti pacifismu. Metalová hudba zdůrazňuje naturalismus, oslavuje starověké civilizace a hrdinské boje. S využitím gotických postojů art rocku a širokého záběru progresivního rocku nám metal připomíná smrtelnost a neschopnost ovládat svět okolo nás. Metalová hudba zastává post-humanistické myšlení, protože ji více znepokojuje naturální realita než společenský status a protože vychází ze subjektivních zkušeností než z objektivit.⁴¹ Plně si uvědomuji rozsah témat metalové hudby, proto budu zkoumat obsah textů selektovaně v samotných subžánrech. Tím se bude zabývat až třetí část této práce. Zde budu zkoumat možné inspirace a společná témata, která propojují metalové subžánry.

3.3 Inspirace literaturou

Literatura vždy byla velkou studnou inspirace v umění. Kanonicky se napříč všemi druhy hudby objevovaly příběhy, které zkrátka se spojením s hudbou rezonují. Stejně tak tomu bylo i u hudby metalové. Texty byly úzce provázány s tématy, jako jsou sci-fi, fantasy nebo křesťanství. Často docházelo k adaptování historických událostí, mýtů, náboženských témat či eposů.⁴² Hlavní charakteristikou vlastností heavy metalu je to, že propojuje literární strukturu více než většina populární hudby. Důvodem, proč metal tak dobře pracuje s literaturou, je fakt, že zdůrazňuje motiv a melodickou narativní strukturu stejným způsobem jako klasická a barokní hudba.⁴³ Důvodem, proč metalové texty většinou odkazují na fantasy nebo starověké příběhy, je podle Leigh Michael Harrisonové únik od reality. To

³⁹ Deena Weinstein, *Heavy Metal the Music and Its Culture*, s. 38.

⁴⁰ Deena Weinstein, *Heavy Metal the Music and Its Culture*, s. 39.

⁴¹ Heather L. Lusty, *ROCKING THE CANON: HEAVY METAL AND CLASSICAL LITERATURE*, s. 103.

⁴² Heather L. Lusty, *ROCKING THE CANON: HEAVY METAL AND CLASSICAL LITERATURE*, s. 101.

⁴³ Heather L. Lusty, *ROCKING THE CANON: HEAVY METAL AND CLASSICAL LITERATURE*, s. 104.

je zapříčiněno průmyslovým původem heavy metalu dělnické třídy.⁴⁴ Před samostatným zkoumáním žánrů je potřeba zmínit, že se často v příkladech bude nalézat skupina Iron Maiden. Napadly mě dvě možnosti, proč se tolik píše o této skupině v návaznosti s literaturou. Prvním důvodem může být fakt, že se jedná o jednu z nejpoblárnějších heavymetalových skupin, proto byla skupina nejčastěji podrobena zkoumání. Druhým důvodem, který mi připadne věcnější, je fakt, že se Iron Maiden snažili vložit do koncertů i divadelní složku. Proto se jejich tvorba do značné míry opírala o světová literární díla.

Mytologie

Důvod, proč se heavy metal tak často obracel k mytologii, je společný zájem o sílu a utrpení. Starověké příběhy o hrdinství a dobrodružství korelují s tvrdou metalovou hudbou.⁴⁵ Populární skladbou na téma starověkého eposu se v roce 1983 stala skladba od Iron Maiden *Flight of Icarus*. Text pojednává o starořecké báji, ve které se Ikaros s otcem Daidalem snaží dostat z ostrova Kréta pomocí vyrobených křídel.⁴⁶ Yngwie Malmsteen vydal v roce 1988 celé album *Odyssey*, jež je inspirováno stejnojmennou knihou od antického spisovatele Homéra. S tématem severské mytologie již v roce 1970 začali pracovat Led Zeppelin. Ve skladbě *Immigrant song* zpívají o životě vikingů, kteří konají nájezdy na cizí země.⁴⁷ Stejně téma se objevuje i ve skladbě *I am a Viking* z roku 1985 opět od Yngwie Malmsteena. Ovšem téma severské mytologie a pohanství se nejvíce rozšířilo v druhé polovině 80. let ve skandinávských zemích. Skladba *Blood Fire Death* od skupiny Bathory se v roce 1988 stala zásadním milníkem, který představil archetyp skandinávských zemí, ze kterých vznikly žánry jako vikingský metal nebo pohanský metal.⁴⁸ I v ČSSR se objevil heavy metal, který zpíval o mytologických příbězích. Skupina Citron se zaměřila na slovanskou mytologii a folklór. V roce 1987 vydává skladbu *Kráska a Radegast*. Následně v témže roce kapela uvedla i celé album pojmenované po pohanském bohu Radegastovi.⁴⁹

⁴⁴ Leigh Michael Harrison, *Factory Music: How The Industrial Geography and Working-Class Environment of Post-War Birmingham Fostered the Birth of Heavy Metal*, (Journal of Social History, 2010) s. 147.

⁴⁵ Heather L. Lusty, *ROCKING THE CANON: HEAVY METAL AND CLASSICAL LITERATURE*, s. 101.

⁴⁶ Emily Warnham, *Greek Mythology in Metal?* [cit. 20. 2. 2022].

⁴⁷ JP Williams, *The Myth and Metal of the Norse Afterlife* [cit. 20. 2. 2022], <https://medium.com/the-gleaming-sword/the-myth-and-metal-of-the-norse-afterlife-6eec146e0054>

⁴⁸ Dayal Patterson, *Black Metal: Evolution of the Cult*, (Feral House, 2013).

⁴⁹ Barbora Jestřebská, *Působení hudebníků a hudebních skupin se zaměřením na nonartifciální hudbu v Hranicích*. Bakalářská práce, Univerzita Palackého, 2010, s. 26.

Fantasy a sci-fi

Silný vztah k fantasy a sci-fi si heavy metal osvojil od svých předchůdců progresivního rocku a hard rocku. V 70. letech se často u těchto žánrů objevovala témata fantasy. Ronnie James Dio v roce 1974 se skupinou Rainbow použil v textech středověká témata, jež byla založena na pohádkovém světě, kde odvážní rytíři bojují proti drakům. Imaginativní fantasy se tak stalo zdrojem inspirace hard rocku. Dio se ve své sólové dráze zaměřil i na heavymetalovou hudbu a připravil tak tematické zázemí pro vznik power metalu (*Holy Diver*).⁵⁰ V hardrockové hudbě byli silnými propagátory fantasy tvorby Led Zeppelin. Ti se inspirovali ságou J. R. R. Tolkiena *Pán prstenů*.⁵¹ Svět Středozeří tak pomáhal utvářet i samotnou fantaskní vizualizaci heavy metalu. U skupiny Manowar si můžeme rovněž všimnout silné inspirace světem fantasy. Muzikanti využili příběhy hrdiny Barbara Conana od spisovatele Roberta E. Howarda, který bojuje proti hordám nepřátel. Filozofie progresivního rocku závisela na posouvání hranic. Již samotný název progresivní (pokrokový) pracoval s myšlenkou posunu vpřed. To byl důvod, proč literární žánr sci-fi utvářel i samotný progresivní rock.⁵² Za první protometalovou skladbu s tematikou fantasy se považuje skladba *Ramble on* od Led Zeppelin. Heavy metal využíval tyto fiktivní světy k vyjádření svých myšlenek. Jelikož jedním ze znaků metalové subkultury byl únik od reality, začaly se v textech využívat světy plné draků a kosmických lodí k tomu, aby metaforicky zobrazovaly problémy dnešního světa.⁵³ Baskytarista Black Sabbath Geezer Butler poznamenal, že skladba *The Wizzard* z roku 1970 byla také inspirována světem *Pána prstenů*. Román Franka Herberta *Duna* inspiroval v roce 1983 skupinu Iron Maiden tak, že jeho část zhudebnili skladbou *To Tame a Land*. Skladba popisuje boje o nehostinnou planetu Duna.⁵⁴ Když se snažila skupina získat práva na název *Duna*, autor sci-fi ságy se k návrhu vyjádřil následovně: „Frank Herbert nemá rád rockové kapely, zvláště heavyrockové skupiny a zvláště heavyrockové skupiny jako Iron Maiden.“ Heavymetalová skupina King's X v roce 1988

⁵⁰ Sushovan Shakya, *What are some good rock/metal bands that sing about fantasy themes? Ronnie James Dio* [cit. 20. 2. 2022], <https://www.quora.com/What-are-some-good-rock-metal-bands-that-sing-about-fantasy-themes>

⁵¹ Nikola Budanovič, *The Works of JRR Tolkien Inspired Many Led Zeppelin Hits* [cit. 24. 2. 2022], <https://www.thevintagenews.com/2019/04/05/led-zeppelin-tolkien/?chrome=1>

⁵² Petr Hrabalik, *Art rock, progressive rock – hlavní představitelé* [cit. 24. 2. 2022], <https://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/clanky/59-art-rock-progressive-rock-hlavni-predstavitel/>

⁵³ Leigh Michael Harrison, *Factory Music: How The Industrial Geography and Working-Class Environment of Post-War Birmingham Fostered the Birth of Heavy Metal*, s. 147.

⁵⁴ Heather L. Lusty, *“Rocking the Canon”: HEAVY METAL AND CLASSICAL LITERATURE*, s. 128.

využila sci-fi příběh od spisovatele C. S. Lewise k vytvoření konceptuálního alba *Out of the Silent Planet*.⁵⁵

Hororová literatura

Téma hororu je v metalových textech silně zakořeněno. Zřejmě první metalovou skladbou s hororovou inspirací z literatury se dá považovat *Beyond the Wall of Sleep* od Black Sabbath (1970), a to díky povídce *Za zdí spánku* zakladatele moderního hororu Howarda Phillipse Lovecrafta.⁵⁶ Vztah metalových umělců a Lovecraftovy tvorby je také zvětšen ve skladbách Metallicity. Cliff Burton byl velkým fanouškem Lovecraftových povídek, proto v albu *Ride the Lightning* poslední instrumentální skladbu pojmenovanou po nejznámější povídce *Call of Cthullu*.⁵⁷ Když se pozastavíme u alba *Ride the Lightning*, název je odvozen z díla *The Stand*. Autorem je jeden z nejpopulárnějších spisovatelů dnešní doby, „král“ moderního hororu Stephen King. Thrashmetalová skupina Anthrax se ve skladbě *Among the Living* (1987) inspirovala stejným románem. Anthrax v ní formují příběh s apokalyptickým námětem, kdy ve světě vypukne nevléčitelná nemoc, která má katastrofální následky.⁵⁸ Ve stejném roce (1987) Black Sabbath zhudebňují *The Shining*, jednu z nejúspěšnějších skladeb éry se zpěvákem Tony Martinem, která opět vychází z příběhu Stephena Kinga. Skupina Metal Church v roce 1989 skladbou *The Tell – Tale Heart* zhudebnila stejnojmenné dílo Edgara Allana Poea.⁵⁹ V roce 1989 skupina Annihilator debutovala s albem *Alice in Hell*. Součástí alba byla i píseň *Ligeia*, která vychází ze stejnojmenné povídky Edgara Allana Poea.⁶⁰

3.4 Balada

Důležité je zmínit, že balada nepředstavuje téma, ale spíš formu komponování. Historicky lze baladu rozdělit na trubadúrskou a baladu z období romantismu. Formování balady

⁵⁵ Heather L. Lusty, *“Rocking the Canon”: HEAVY METAL AND CLASSICAL LITERATURE*, s. 130.

⁵⁶ Katy Irizarry, *11 METAL SONGS INSPIRED BY H.P. LOVECRAFT* [cit. 28. 2. 2022], <https://loudwire.com/hp-lovecraft-inspired-metal-songs/>

⁵⁷ Chris Krovatin, *Thy Horror Cosmic: What Is Metal’s Obsession With H. P. Lovecraft?* [cit. 5. 3. 2022], <https://www.kerrang.com/thy-horror-cosmic-celebrating-metals-obsession-with-h-p-lovecraft>

⁵⁸ Sam Law, *The 17 greatest songs based on books* [cit. 5. 3. 2022], <https://www.kerrang.com/the-17-greatest-songs-based-on-books>

⁵⁹ Sam Thomas, *16 Metal Tracks and Songs Influenced by Literature* [cit. 5. 3. 2022], <https://readdurhamenglish.wordpress.com/2019/03/18/16-metal-tracks-influenced-by-literature/>

⁶⁰ Katy Irizarry, *10 Macabre Rock + Metal Songs Inspired by Edgar Allan Poe* [cit. 10. 3. 2022], <https://loudwire.com/rock-metal-songs-inspired-by-edgar-allan-poe/>

vzniká již v lidovém folklóru.⁶¹ První zmínky o baladách sahají do středověku, kde tuto formu využívali zejména trubadúři a minesengři v 11. století. Skladby s tématem dvorské lásky se vyznačovaly příběhy od romantické touhy po lásce až po milenecké vychloubání o sexuálním dobývání.⁶² Deena Weinsteinová popisuje litemetalové skupiny (hair metal) nejčastěji tak, že zpívají o lásce a sexu, přičemž se snaží adresovat skladbu dívce, která následně může sloužit k povzbuzení ženského metalového publika. Dionýský způsob skládání textu dominuje nad chaotickým. Tento druh balady se v metalové hudbě označuje jako power ballad. Když si srovnáme trubadúřskou baladu s power ballad, můžeme říct, že stejný obsah se pouze převedl do o devět století modernější hudby. Jako příklad si uvedeme píseň od trubadúra Bernarta de Ventadorna, který žil v letech 1145–1180. Neznáme rok vydání jeho lyrické poezie *When I See the Lark Beating*⁶³, proto ji můžeme datovat pouze do období, kdy tento trubadúr žil. Zde si předvedeme krátkou ukázkou:

<p><i>I despair of ladies; I will never trust them again; As I used to defend them Now I shall abandon them, Because I see no one who does any good for me Against her who destroys and confounds me, I fear and distrust them all, Because I know very well that they are all alike.</i></p>	<p><i>Jsem zoufalý z dam; Už jim nikdy nebudu věřit; Jak jsem je kdysi bránil, Teď je opustím, protože nevidím nikoho, kdo pro mě dělá něco dobrého, proti ní, která mě ničí a mate, bojím se a všem jim nedůvěřuji, protože dobře vím, že jsou všechny stejné.</i></p>
---	---

Bernart de Ventadorn zde poeticky rozvádí vlastní zkušenost z lásky a skládá text o zlomeném srdci ze svých minulých vztahů. Z textu lze vyčíst, že hlavní hrdina ztratil zájem o lásku a zavrhl všechny ženy. Hlavním důvodem, proč si vybral tuto cestu, byla jedna žena: „Proti ní, která mě ničí a mate.“ Ze zkušenosti tedy usuzuje, že všechny ženy jsou stejné a žádná si nezaslouží jeho lásku. Ke srovnání si vybereme ukázkou od Alice Coopera – skladbu *Poison*⁶⁴, která vznikla v roce 1989. Skladba se na konci 80. let umístila v hitparádě Billboard Hot 100 na 7. místě.

⁶¹ Encyklopedia.com, *Literature: Vernacular Traditions*.

⁶² John Stevens, Ardis Butterfield a Theodore Karp, Heslo *Troubadours, trouvères*, <http://www.oxfordmusiconline.com> [cit. 10. 3. 2022].

⁶³ <https://www.poetry-chaikhana.com/Poets/B/BernartdeVen/WhenIseelark/index.html>

⁶⁴ <https://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/cooper-alice/poison-5482>

*I hear you calling and its needles and pins.
I wanna hurt you just to hear you screaming
my name.
Don't wanna touch you but you're under my
skin.
(deep in)
I wanna kiss you but your lips are venomous.
Poison!*

*Slyším tvé volání a jsou to jehly a špendlíky.
Chci ti ublížit jen abych tě slyšel křičet mé
jméno.
Nechci se tě dotýkat, ale mám tě pod kůží.
(hluboko pod kůží)
Chci tě políbit, ale tvé rty jsou jedovaté.
Jed!*

Z textu můžeme usoudit, že hrdina vzdoruje svým pocitům. Miluje ženu, kterou milovat nechce, proto jeho racionální stránka bojuje proti svému srdci. Ústřední hrdina nechce být s ženou, o které píše, v kontaktu, ale stále cítí, že ji miluje. Proto bojuje se svou touhou políbit ji, ale ví, že její rty jsou jedovaté. Pokud srovnáme texty Bernarta de Ventadorna a Alice Coopera, zjistíme, že se obsah děl od sebe významně neliší a spíše společně komunikuje. Trubadúr zajisté musel prožívat podobné pocity jako Alice Cooper, ale jeho racionální stránka porazila city a on se tak vymanil z kouzla osoby, kterou musel milovat. Tím, že jsme schopni sjednotit myšlenky obou skladatelů, můžeme vypožorovat, že názor na lásku se i po 9. století nijak nezměnil a že se lidstvo se stále potýká se stejnými životními strastmi. Toto srovnání by nám tedy mohlo potvrdit fakt, že balada, která se vyvíjela ve středověku, se znovu obrodila v litemetalových subžánrech.

V období romantismu nabyla balada nového obsahu. Balada 18. a 19. století nejprve existovala pouze jako básnická forma, která využívala téma mystična, temna a strachu z nadpřirozena. Často byla završena tragickým koncem. Následně balady Johanna Wolfganga von Goetheho a Friedricha Schillera zhudebnil Franz Schubert, který tak vytvořil jedny z nejznámějších romantických balad *Markétka u přeslice* a *Král duchů*.⁶⁵ Důležité je zmínit problematiku terminologie, protože spojení romantická balada nepochází od slova *romance*, jak by se mohlo na první pohled zdát. Význam romantické balady se odvozuje od uměleckého slohu *romantismus*. Metalová hudba využívá i tuto druhou formu balady, přičemž dává přednost chaotickému skládání textu před dionýským. Texty jsou tak formovány nadpřirozenými postavami a tématem smrti. Skupina Slayer v roce 1985 vydává album *Hell awaits*, na kterém je publikována i skladba *At Dawn They Sleep*. Zde si můžeme v ukázce předvést jak se balada z 19. století promítala do heavymetalové hudby:

⁶⁵ Walter Schulz, Heslo *Romanticism*, Encyklopedy Britannica.

*Awakened I have becom
Light now slips away
Manipulate your mind
Darkness is my slave
Taste the sins of Hell
The blood that I so crave
The last thing that you see
Is the hunger in my eyes*

66

*Procitnul jsem
Světlo náhle zmizelo
Manipuluji tvou myslí
Temnota je mým otrokem
Ochutnat hříchy Pekla
Krev je to jediné, po čem toužím
Poslední věc, kterou uvidíš
je hlad v mých očích*

⁶⁶ Text skladby *Slayer – Hell awaits.*

Již název skladby napovídá jednu z charakterových vlastností nadpřirozené postavy – upíra, o němž bude text referovat. V baladě z 19. století byl většinou hlavní postavou člověk, který se marně snažil vymanit z nadpřirozena, kterému je vystaven. Metalová hudba tento koncept redefinovala a většinou se hlavní postavou textu stává samotná záporná nadpřirozená postava. Zde byla často metalová hudba nepochopena a vytvořily se kolem ní předsudky. Ve skladbě od skupiny Slayer máme tedy ústřední postavu upíra jakožto predátora, který loví svou oběť. Upír se probudí, jakmile zapadne slunce. Poté dravec předvede další ze svých schopností – hypnózu.⁶⁷ Závěr odstavce je věnován animální potřebě a zároveň i motivu, proč chce záporná postava ze své oběti vysát všechnu krev. Metalová hudba nám tak dává možnost sledovat příběh i z perspektivy samotné nadpřirozené bytosti. Filozoficky se dá rozumět důvodu, proč takto heavy metal nahlíží na nepochopené záporné postavy. Důvodem je samozřejmě mystično, které lze vysledovat napříč chaotickými texty metalu. Ideologicky se mohou fanoušci metalu ztotožnit se zápornými postavami, jelikož je s ústřední zápornou postavou spojuje myšlenka odcizení a nepochopení. Metaloví posluchači jsou individualisté, stejně tak i nadpřirozené postavy, jelikož jsou také často vyobrazovány jako jedinci. Od světa je chrání pouze tajemno, za které se skrývá i metalový posluchač. Tohle jsou všechno aspekty, které formují romantickou baladu v metalové hudbě.

3.5 Spiritualita a okultura

Jelikož se v druhé polovině 20. století zvýšil zájem o různé spirituální a teologické pohledy, nastínil Marcus Moberg, který se zabýval spiritualitou v metalové hudbě, termín *alternativní duchovní prostředí*. Pro nadšené posluchače metalové hudby utváří tento stylově žánrový typ populární hudby světónázor, kulturní identitu, způsob interpretace jejich místa ve společnosti a kolektivní rituály, což jsou typické rysy funkcionalistického chápání náboženství.⁶⁸ Metalová hudba podle Marcuse Moberga nepochybně poskytuje svým následovníkům důležité zdroje pro budování osobních a kulturních identit, přičemž prohlubuje sounáležitost komunity. Kdyby ale metal byl definován jako náboženství, vznikalo by mnoho problémů v souvislosti s koncepční jasností a citlivostí k prožitým zkušenostem metalového publika.⁶⁹ Proto se autor uchýlil k nové charakteristice – alternativní duchovní prostředí. Metalová hudba se v tématu náboženství často uchyluje k satanismu. Nejčastěji se ale nejedná o uctívání démonických sil, metal okulturu a satanismus využívá spíše jako nástroj k docílení atmosféry. O satanismu a celé okultuře v metalové hudbě musíme přemýšlet sémioticky než významově. Jednalo

⁶⁷ Anežka Kalužová, *From Graveyards to High Schools: The Evolution of the Literary Vampire*, Masarykova Univerzita, 2020, s. 15.

⁶⁸ Marcus Moberg, *Religion in Popular Music or Popular Music as Religion? A Critical Review of Scholarly Writing on the Place of Religion in Metal Music and Culture*, s. 117.

⁶⁹ Tamtéž.

by se o stejně ukvapený závěr, jako bychom řekli o subkultuře hippies, že je založená na botanice, když jsou jejím znakem květiny.

Satanismus byl s metalem spojován zejména na počátku 80. let. Tehdy se řešilo několik soudních sporů, v nichž byly metalové skupiny obviněny z nabádání k sebevraždám. Kontroverze rezonovala napříč metalovou hudbou, proto byly skupiny často neprávem obviňovány ze satanismu.⁷⁰ Ve skandinávských zemích měl zájem o satanismus a okultní vědy za následek takřka „znábožnění“ metalu. Místní skupiny si téma satanismu vyložily jako víru a na základě této filosofie vznikl na konci 80. let kontroverzní subžánr black metal, respektive black metal existoval v celé dekádě. Jeho nejvýznamnějším představitelem byla skupina Venom. Ačkoliv se o členech skupiny mluvilo jako o satanistech, nikdy satanisty nebyli. Pouze využívali kontroverzní satanistickou tematiku, která jim dopomohla k publicitě.⁷¹ Ke konci 80. let ale vznikla druhá vlna black metalu, která kritizuje teatrálnost svých předchůdců a často se nazývá „pravý“ black metal. Cílem jeho představitelů bylo zajistit black metalu autentičnost. Kolem tohoto hudebního žánru tak vytvořili kult.⁷²

Cílem těchto skupin bylo brát okultní a satanistické aspekty vážně, takže se snažily proniknout do temných okultních nauk. Koncerty začaly nabývat rituálních podob nejen ze sociologického pohledu, ale i z teologického. Blackmetaloví muzikanti považují koncert za samotný okultní rituál, kde dochází k propojení s démonickými silami, entitami a božstvy, které jsou touto formou přivolávány na svět.⁷³ Součástí rituálních koncertů bývaly často i rekvizity jako obrácené kříže, které neplnily pouze estetický záměr, ale i rituální. K nim se obraceli a modlili i samotní hudebníci. Na počátku 90. let, kdy nastoupila druhá vlna black metalu, vznikala radikální subkultura ortodoxních posluchačů metalu. Umocnění kontroverze způsobilo i kulturně-historické prostředí. Katalyzátorem událostí byla nenávist vůči křesťanství. Satanismus se tak pojil i s předkřesťanskou teologií, proto měly skupiny propojenou filozofii s pohanstvím. Nenávist vůči církvi nakonec eskalovala do masového vypalování kostelů, do něhož byly zainteresovány i samotné blackmetalové skupiny.⁷⁴

Jelikož byl metal osočen z interpretování satanismu, v průběhu 80. let se veřejnost snažila nějak obsah hudby regulovat. Celá situace vyústila v soudní spor u nejvyššího Senátu Spojených států amerických

⁷⁰ Dominik Tománek, *The Number of the Beast: proč album Iron Maiden církve zapalovala?* [cit. 2. 4. 2022], <https://fakker.cz/clanek/14731/the-number-of-the-beast-proc-album-iron-maiden-cirkev-zapalovala/>

⁷¹ James Christopher Monger, *Recenze MMV* [cit. 2. 4. 2022], <https://www.allmusic.com/album/mmv-mw0000352112>

⁷² Michelle Phillipov, *Extreme Music for Extreme People? Norwegian Black Metal and Transcendent Violence*, (Popular Music History, 2012), s. 153.

⁷³ Miroslav Vrzal, *Metal a akademické studium náboženství aneb proč by se religionistika měla o metal zajímat, se zaměřením na téma metal a satanismus*, s. 21.

⁷⁴ Lukáš Košner, *Odvrácená strana Norska* [cit. 2. 4. 2022], <https://plus.rozhlas.cz/odvracena-strana-norska-6633315>

pro obchod, vědu a dopravu a vytvoření značky Parental Advisory v roce 1985. Jednalo se o varovný štítek, který upozorňoval rodiče, že hudební nahrávka není určena pro děti mladší 16 let a může tak obsahovat explicitní obsah.⁷⁵ Druhý způsob, jak zkrotit metalovou hudbu, vykrytalizoval v nový subžánr – white metal, v němž došlo k cílenému „znábožnění“ hudby. Nejvýznamnějším zdrojem inspirace tohoto subžánru se stalo křesťanství. Ve white metalu se vytvořily dva pohledy: evangelikalismus a alternativní křesťanský životní styl. Evangelikalismus se snaží hlásat křesťanství a tím získat nové vyznavače křesťanského náboženství. Tento druh white metalu byl nejvíce zastoupen v USA. Skupiny využívaly příběhy z bible a touto formou se snažily dál hlásat křesťanství. Na tomto základě bychom mohli říct, že křesťanství využilo metalovou hudbu jako nástroj pro šíření své víry. White metal jako alternativní křesťanský životní styl byl nejvíce zastoupen ve skandinávských zemích. Křesťanství se pak kombinovalo s konkrétní populární hudbou, rétorikou a estetikou. Křesťanská víra v kombinaci s metalem pak vytváří netradiční způsob prezentace, například metalový koncert v kostelích. Křesťanská metalová scéna pak nabízí svým fanouškům být křesťanem v kombinaci s alternativním projevováním náboženství.⁷⁶ Skandinávské země svým způsobem využily metalovou hudbu pro upevnění křesťanství stejným způsobem, kterým se black metal snažil o jeho destabilizaci.

3.6 Historické momenty a politika

Dalším silným aspektem, který formoval metalové texty, byly momenty z lidské historie. Ty se často orientovaly na válečnou tematiku, popř. na podobné destruktivní situace v konotaci s politickými názory. Skupina Iron Maiden často zhudebňovala motivy z válečných bojů a operací. V roce 1984 v albu *Powerslave* vydávají skladbu *Aces High*, jejímž intrem se stal populární proslov Winstona Churchilla „We Shall Never Surrender!“. Následně text popisuje leteckou bitvu o Británii z roku 1940. Celý příběh je zachycen z pohledu pilota RAF, který se chystá na bitvu proti německé Luftwaffe. Jako další příklad můžeme zmínit skupinu Rush. Ačkoliv Rush známe především jako skupinu progresivního rocku, od 80. let začala promítat do své tvorby i metal. V roce 1985 vydává skladbu *Manhattan Project*, v jejímž názvu čteme pojmenování projektu vývoje atomové bomby.⁷⁷ Rush zde popisovali lítost, kterou museli cítit lidé, kteří svrhli atomovou bombu na Hirošimu a Nagasaki. O rok později skupina Slayer v albu *Reign in Blood* vydává skladbu *Angel of Death*. Text zobrazuje teror, který se odehrával během druhé světové války v koncentračním táboře Osvětim.⁷⁸ Skladba je pojmenována přezdívkou, kterou měl dr.

⁷⁵ Mathieu Deflem, *Popular Culture and Social Control: The Moral Panic on Music Labeling*, (*American Journal of Criminal Justice*, 2020), s. 2–24.

⁷⁶ Marcus Moberg, *Turn or Burn? The Peculiar Case of Christian Metal Music*, (*Reflections on the Metal Void*, 2012), s. 4.

⁷⁷ Joe DiVita, *10 Metal Songs That Make a Great History Lesson* [cit. 13. 4. 2022], <https://loudwire.com/metal-songs-that-make-a-great-history-lesson/>

⁷⁸ Tamtéž.

Josef Mengele po hrůzných experimentech, jež vykonával na židovských věznicích. Informace o těchto incidentech jsou ve skladbě naturalisticky zaznamenány. Bez kontextu by si běžný konzument hudby nebyl schopen poradit s obsahem textu a označil by jej za nechutnost, ovšem v souvislosti s ideologií metalové hudby má toto téma naprosto racionální opodstatnění. Cílem metalu není ukázat, co je správné, ale jako counter culture poukazuje na útrapy, které si s sebou lidstvo nese. Další kapelou, která svým dílem *Indians* z roku 1987 poukazuje na stinnou stránku lidské historie, je Anthrax.⁷⁹ Skupina ve svých textech zmiňuje hrůzy, kterým čelili domorodí Američané. Tím ukazuje, že nejlepší způsob, jak uctít zemřelé domorodce, je poučit se z našich chyb, abychom je už neopakovali.

4 Reprezentativní představitelé stylově žánrových typů

Z knihy *What's That Sound?: An Introduction to Rock and Its History* jsem vybrala tyto subžánry metalové hudby: novou vlnu britského heavy metalu, thrash metal, hair metal a skandinávský metal. K tomuto výběru jsem přidala i metal, který se hrál později i v ČSSR.

Reprezentativní vzorky budu vybírat na základě několika hitparád, významných žebříčků nebo udílení cen. Jedním z žebříčků je *The 100 Greatest Metal Albums of All Time* časopisu *Rolling Stone*. Ve výběru jsem také přihlížela k hitparádě *Billboard*, a to zejména při výběru představitele hair metalu. Představitele skandinávského metalu jsem musela hledat mimo publikace, které zkoumají střední proud populární hudby. Proto jsem využila článek publicisty Carlose Ramireze *10 Great Black Metal Albums*, který blíže představí významné představitele black metalu. Reprezentativní album metalové hudby z ČSSR jsem vybírala prostřednictvím ankety *Zlatý slavík*. Abychom mohli zkoumat a porovnávat samotné subžánry mezi sebou, bylo třeba vytyčit časový úsek, ze kterého budeme představitele vybírat. Nejvhodnější mi připadla druhá polovina 80. let, přesněji roky 1986–1988. Metal již byl v tomto období zformován a dosahoval vysoké popularity. Zároveň jsem se snažila co možná o nejkratší časový úsek, aby zkoumající alba podléhala stejným kulturně-historickým podmínkám.

Nová vlna britského heavy metalu

Jako reprezentativní vzor pro NWOBHM jsem vybrala skupinu, která tento subžánr zformovala – Iron Maiden. V letech, která jsme si vytyčili, vydali Iron Maiden dvě alba: *Somewhere in Time* (1986) a *Seventh Son of a Seventh Son* (1988). Ačkoliv mezi světovými kritiky nebylo *Seventh Son of a Seventh Son* natolik úspěšné jako předešlé studiové album, je potřeba si uvědomit kulturně-historický kontext. Nejvýznamnější hudební rubriky většinou pochází z USA a v té době byli tamější vyznavači metalu

⁷⁹ Tamtéž.

orientováni na rozmach domácí scény thrash metalu.⁸⁰ Z toho důvodu nepřikládám takový význam absenci vybraného alba v rubrikách časopisu Rolling Stone. I přes silnou konkurenci se Iron Maiden v roce 1988 umístili na 12. místě v hitparádě Billboard 200. Když se zaměříme na britský hudební magazín Kerrang!, který se orientuje na rockovou a metalovou hudbu, zjistíme naprosto odlišný názor na toto album. Chris Welch napsal do časopisu Kerrang! recenzi alba, v níž mimo jiné zmínil, že Iron Maiden navrátili rockové hudbě směr. Publicista také napsal, že album *Seventh Son of a Seventh Son* bude oslavováno podobně, jako byly ve své době oslavovány britské milníky *Tommy* (The WHO), *Tubular Bells* (Mike Oldfield) a *The Dark Side of the Moon* (Pink Floyd).⁸¹ V roce 2012 byla Welchovi předána cena BASCA za jedinečný přínos hudbě.⁸² Můžeme tedy objektivně usoudit, že v Evropě je album považováno za vrchol kariéry Iron Maiden v 80. letech. Český youtubový profil METALSHOP si do videa „Která deska IRON MAIDEN je nejlepší?“ přizval slovenského publicistu Rudolfa Ruse, který subjektivně zhodnotil všechna alba Iron Maiden a vybrané album se umístilo na druhém místě. Christer Bakke Andresen píše o albu *Seventh Son of a Seventh Son*, že se jedná o poslední album klasické éry Iron Maiden, kterou je myšlena tradiční sestava muzikantů od alba *Number of the Beast*. Před natáčením nového alba se od skupiny oddělil kytarista Adrian Smith a nahradil ho Janick Gers.⁸³ Internetová stránka www.ironmaidencommentary.com uvádí, že album *Seventh Son of a Seventh Son* je poslední z velkých klasických alb skupiny a jedná se o vyvrcholení tvůrčí evoluce, která byla započata albem *Somewhere in Time*. Největší zvukový rozdíl od předchozího alba je přisuzován kytarovým a basovým syntezátorům, které do hudby přidaly atmosférický prvek mysticismu.⁸⁴ Album se tak stalo největším projektem Iron Maiden v 80. letech. Zároveň se jedná o jediné cílené konceptuální album, které Iron Maiden vyprodukovali.⁸⁵ Album bylo publikováno 11. 4. 1988, tudíž předběhlo tolik zmiňované konceptuální album *Operation: Mindcrime* od skupiny Queensrÿche, které mělo datum vydání 2. 5. 1988.

⁸⁰ METALSHOP, *Která deska IRON MAIDEN je nejlepší?*, YouTube video [cit. 21. 4. 2022].

Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=qAvy0cCp5Es>

⁸¹ Chris Welch, *Seventh Son... Eighth Wonder*, *Kerrang!*, 16 April 1988.

⁸² Neil Daniels, *Chris Welch Interview*, 2008.

⁸³ Christer Bakke Andresen, *Review: Seventh Son Of A Seventh Son (1988)* [cit. 21. 4. 2022], <https://maidenrevelations.com/2013/03/21/review-seventh-son-of-a-seventh-son-1988/>

⁸⁴ www.ironmaidencommentary.com, *Seventh Son Of A Seventh Son* [cit. 21. 4. 2022],

http://ironmaidencommentary.com/?url=album07_ssoass/commentary07_ssoass&lang=eng&link=albums#track1

⁸⁵ Christer Bakke Andresen, *Review: Seventh Son Of A Seventh Son (1988)* [cit. 21. 4. 2022], <https://maidenrevelations.com/2013/03/21/review-seventh-son-of-a-seventh-son-1988/>

Thrash metal

Thrash metal existoval již v první polovině 80. let, ovšem rok 1986 byl pro tento stylově žánrový typ hudby zlomovým obdobím. Ve stejném roce vydala Metallica album *Master of Puppets*, Megadeth *Peace Sells... But Who's Buy?* a Slayer *Reign in Blood*. Všechny tři alba se v The 100 Greatest Metal Albums of All Time umístily v TOP 10. Pro reprezentativní vzorek jsem vybrala skupinu Slayer na základě významu, který mělo album na pozdější rozvoj metalové hudby. Kapela Slayer si albem *Reign in Blood* vytvořila svůj osobitý styl a redefinovala zvuk thrashmetalového subžánru.⁸⁶ Zároveň toto album silně ovlivnilo vývoj nových extrémních subžánrů metalu v 90. letech. Publicista Nick Ruskell, který dlouhodobě přispívá do časopisů Kerrang!, Planet Rock nebo The Guardian, označil album *Reign in Blood* v časopise Kerrang! za nejlepší thrashmetalové album.⁸⁷ Význam alba můžeme podpořit argumentem, že kvůli kontroverzi nebylo při vydání pouštěno v rádiích či jiných médiích, a přesto se umístilo v žebříčku *Billboard 200*.⁸⁸

Hair metal

V 80. letech hair metal dominoval zejména v USA. Jako reprezentativní vzorek bylo vybráno album *Slippery When Wet* od skupiny Bon Jovi. Toto dílo vzniklo v roce 1986 a udrželo si 1. místo v hitparádě *Billboard 200* po dobu osmi týdnů. Zároveň bylo album označeno za nejprodávanější album roku 1987 a díky tomu se umístilo v žebříčku Top 100 Best-Selling Albums in the United States.⁸⁹ Ve společnosti se následně proměňuje představa o tradičním metalovém posluchači, který se z uctíváče satana stává přátelským popovým rebelem.⁹⁰ Skupina Bon Jovi spíše inklinovala k popu než k metalu, přičemž si najala externího skladatele, který jí napsal nejvýznamnější skladby alba. Tyto skladby pak následně definovaly budoucí styl skupiny.⁹¹ V druhé polovině 80. let dominoval v metalovém prostředí thrash metal, avšak Bon Jovi se zaměřil na mainstreamovější cílovou skupinu. Ačkoliv předchůdci tohoto subžánru⁹² zpopularizovali hair metal, album *Slippery When Wet* silně zakořenilo do středoproudu.

⁸⁶ Příběh heavy metalu – 6. díl. 2011–2014, [film], Sam Dunn, 25:40.

⁸⁷ Nick Ruskell, *Slayer's Reign In Blood is still the greatest thrash album of all time* [cit. 26. 4. 2022], <https://www.kerrang.com/slayers-reign-in-blood-still-the-greatest-thrash-album-of-all-time>

⁸⁸ Lauryn Schaffner, *Slayer's 'Reign in Blood': 10 Facts Only Superfans Would Know* [cit. 26. 4. 2022], <https://loudwire.com/slayer-reign-in-blood-facts/>

⁸⁹ Nina Ellis, *SLIPPERY WHEN WET – BON JOVI'S BREAKTHROUGH ALBUM AFTER THIRTY YEARS* [cit. 26. 4. 2022], <https://crypticrock.com/slippy-when-wet-bon-jovis-breakthrough-album-after-thirty-years/>

⁹⁰ Daniel Bukszpan, *The Encyclopedia of Heavy Metal*, (Barnes & Noble Publishing, 2003), s. 25.

⁹¹ Andrew Leahey, *Slippery When Wet Review* [cit. 28. 4. 2022], <https://www.allmusic.com/album/slippy-when-wet-mw0000652380>

⁹² Def Leppard, Quiet Riot.

Z tohoto důvodu se stalo album druhým nejprodávanějším titulem roku 1986 a předběhla jej pouze Madonna.⁹³ Představuje tedy zlom, kdy hair metal prorazil do hlavního proudu. Kombinace popu, rocku a metalu zaujala novou skupinu vyznavačů metalové hudby – dívky.⁹⁴ Ty totiž často tradiční heavy metal ignorovaly. Tradiční fanoušci metalové hudby odsuzovali spolupráci s externím skladatelem, jelikož se tak podle tradičního přístupu rockismu vytrácí autenticita samotné skupiny. Na internetové stránce www.metal-archives.com se uživatel Metalion_SOS o hair metalu vyjádřil následovně: „Čtyři vydání big hair band ze srpna 1986 (debuty VVI, Cinderella, Poison a Slippery) zabily heavy metal.“ Právě autenticita je pro fanouška metalu významným atributem, který hairmetalové skupiny ne vždy dodržují.

Skandinávský metal

Důvodem, proč byl do výběru zařazen i skandinávský metal, je významný přínos rozvoji metalové hudby. V severní Evropě se tato hudba vyvíjela jiným způsobem než ve zbytku světa. Zejména je důležité zmínit, že se Skandinávie stala místem, kde metalová hudba nabyla vlastní tradice, kultury a formy. Je těžké definovat jednotný subžánr skandinávského metalu, jelikož tato hudba obsahuje jak prvky satanského black metalu, tak prvky metalu pohanského nebo vikingského. Již u protometalových skupin jsme mohli sledovat první inspiraci pohanskou kulturou, přičemž se nejednalo o skupiny ze skandinávských zemí. Až v roce 1988 švédská skupina Bathory vydala revoluční album *Blood Fire Death* které se stalo stavebním kamenem k formování jedinečné autenticity skandinávského metalu.⁹⁵ Miroslav Vrzal tomuto albu přikládá dvojí význam. Nejprve přisuzuje skupině Bathory roli průkopníka black metalu a také ji považuje za zakládající skupinu pohanského metalu.⁹⁶ Přebal alba obsahuje severskou tematiku, kde je znázorněna Ódinova jízda nad krajinou v doprovodu mrtvých válečníků. Toto album ukázalo novou možnost, jak v severských zemích získat vlastní metalový charakter. Členové skupiny Bathory potvrdili, že prezentaci satanismu využívají pouze jako pózu a v následující tvorbě se zaměřili na témata vikingů, severské mytologie a opěvování přírody. Mnoho zástupců metalové subkultury se hlásí právě k pohanství, přičemž satanistickou estetiku využívají jako prostředek vyjádření odporu ke křesťanství.⁹⁷ Význam alba *Blood Fire Death* spočívá v tom, že metalu přinesl

⁹³ Statistika nejprodávanějších alb, Best-selling albums of 1986 [cit. 28. 4. 2022], <https://bestsellingalbums.org/year/1986>

⁹⁴ Andrew Leahey, Slippery When Wet Review [cit. 28. 4. 2022], <https://www.allmusic.com/album/slippery-when-wet-mw0000652380>

⁹⁵ Miroslav Vrzal, „Satan, Ódin, Hitler“: *Spojení satanismu, pohanství a ultrapravicové ideologie v black metalové subkultuře*, s. 16.

⁹⁶ Tamtéž.

⁹⁷ Miroslav Vrzal, „Satan, Ódin, Hitler“: *Spojení satanismu, pohanství a ultrapravicové ideologie v black metalové subkultuře*, s. 6.

pohanské téma, které redefinovalo skandinávský metal. V časopisech, které se věnují středoproudu, se skandinávský metal neumisťuje. Jedná se o specifický subžánr metalové hudby, který v mainstreamovém prostředí nikdy nezískal větší popularitu. I přes to se pohanský metal stal ve skandinávských zemích dominantním subžánrem. Časopis IGN vydal příspěvek *10 Great Black Metal Albums*.⁹⁸ Ve výběru deseti významných blackmetalových alb je zmíněno právě album *Blood Fire Death* od skupiny Bathory.

Metalová hudba v ČSSR

Československá metalová hudba plynule vykryštovala z tradice hard rocku. Petr Kolár jako první protometalové skupiny uvádí Flamengo, Rebels a Matadors.⁹⁹ Zde se projevuje problematika vyčlenění populární hudby v samostatné subžánry, která není zcela kompatibilní se zahraniční klasifikací. Na území Československa se obecně pro rockovou hudbu nejčastěji využívalo pojmenování *bigbít*, do kterého se začlenila populární hudba rocková a později i metalová. Vznik tohoto názvu se přisuzuje Pavlu Sedláčkovi. Kvůli totalitnímu systému, který zakazoval západní kulturu, si Pavel Sedláček na konci 60. let pojmenoval styl, který hrál, bigbitem. „Vymýšleli jsem tehdy jak obelstít bolševika, protože rock and roll se to nesmělo jmenovat.“¹⁰⁰ V 70. letech Jiří Schelinger společně s Františkem Ringo Čechem hrají převzaté cover skladby skupin Black Sabbath či Deep Purple. Petr Kolár text o Jiřím Schelingerovi doplňuje nadpisem *Praotec českého metalu?*,¹⁰¹ kniha *Ohlasy písní těžkých*, která mapuje metalovou hudbu v ČSSR, považuje za předchůdkyni metalové hudby skupinu Katapult. Do té doby by se československé skupiny daly klasifikovat do hardrockové hudby. První ryze české metalové album je přisuzováno skupině Citron. Jde o album *Plní energie* z roku 1986. Podle časopisu Metalopolis ale na Slovensku vydala metalové debutové album o rok dříve skupina Tublatanka.¹⁰² V této době se již začaly formovat kapely Vitacit, Arakain nebo Titanic a ty na konci 80. let společně se skupinou Citron zformovaly československou metalovou kulturu. Rok 1987 se pro metalové publikum stal zlomovým. Citron vydává album *Radegast*, které v následujícím roce vyhrává cenu Zlatý slavík v kategorii Skupina roku.¹⁰³ Z tohoto důvodu jsem si také vybrala jako reprezentativní vzorek právě album *Radegast*. Jedná

⁹⁸ Carlos Ramirez, *10 Great Black Metal Albums* [cit. 28. 4. 2022], <https://www.ign.com/articles/2009/01/07/10-great-black-metal-albums>

⁹⁹ Petr Kolár, *Ohlasy písní těžkých*, s. 16.

¹⁰⁰ iDNES.cz, Kde se vzalo slovo bigbít? Byl to způsob, jak obelstít bolševika [cit. 3. 5. 2022], https://www.idnes.cz/kultura/hudba/bigbit-pavel-sedlacek.A181209_160527_hudba_spm

¹⁰¹ Petr Kolár, *Ohlasy písní těžkých*, s. 26.

¹⁰² Luboš Martinec, CITRON – Legenda z Ocelového města [cit. 3. 5. 2022], <http://metalopolis.net/Articles/7860/CITRON-Legenda-z-Oceloveho-mesta/>

¹⁰³ Láďa Křížek, Citron [cit. 3. 5. 2022], <https://www.ladakrizek.com/historie/citron-historie.html>

se o první heavymetalové album v Československu, které mělo tak masivní úspěch. Přirovnala bych jej významově k dílu *The Number of the Beast* od Iron Maiden. Prodeje alba *Radegast* překročily 200 000 kusů a skupině se podařilo uspořádat turné po SSSR. Souběžně s rostoucí popularitou se také začala skupina Citron objevovat v televizi a můžeme o ní říct, že se jedná o první profesionální metalovou skupinu na českém území.¹⁰⁴ Citron byla v druhé polovině 80. let přední českou metalovou skupinou. Po vydání alba *Plní energie* si zpěvák Stanislav Hranický přivodil úraz a byl nahrazen Ladislavem Křížkem, který do této hudby přinesl svůj jedinečný hlasový rozsah.¹⁰⁵

5 Metody

Základní výzkumná otázka

Hlavní výzkumnou otázkou je zjistit, nakolik se shodují, či naopak liší texty subžánrů metalové hudby.

Cíle

Metalová hudba se často zkoumá tak, jakoby se dala obecně klasifikovat pod samotný název heavy metal. To se často může jevit jako problematický přístup, jelikož samotné subžánry se od sebe velice liší. Dostali bychom totiž výsledky, které by byly zkresleny určitým kompromisem mezi jednotlivými negativy metalové hudby. Cílem diplomové práce je zjistit, nakolik jsou jednotlivé subžánry metalové hudby rozdílné, a potvrdit, že by se měly zkoumat selektovaně. Tato práce nebude zkoumat rozdíly hudební, ale textové. Bude porovnávat vybrané stylově žánrové typy mezi sebou.

Hypotézy

1. Agresivnější subžánry budou častěji užívat chaotické obsahy skladeb. Čím je subžánr metalové hudby rychlejší, zkreslenější, tím se budou v textu objevovat častěji nadpřirozené postavy, okultura a témata spojená se smrtí.
2. Americké subžánry budou mít více textů zaměřených na politiku. USA ve své populární hudbě využívala kulturu k politickému projevu. Proto by thrash metal a hair metal měl mít potenciál k častějšímu politickému názoru. Jako příklady bychom mohli zmínit album *Master of Puppets* od Metallicity. Zde se objevují dvě skladby *Disposable Heroes*

¹⁰⁴ Luboš Martinec, CITRON – Legenda z Ocelového města [cit. 3. 5. 2022], <http://metalopolis.net/Articles/7860/CITRON-Legenda-z-Oceloveho-mesta/>

¹⁰⁵ Metalforever, Recenze: CITRON – Radegast [cit. 3. 5. 2022], <https://metalforever.info/article.php?id=789>

a *Orion*, které reflektují postoje americké společnosti na politická témata. *Peace Sells... But Who's Buying* od Megadeth se zabývá tématy války a jejích důsledků. Stejným přístupem counter culture kritizuje i skupina Anthrax v albu *Indians* témata genocidy amerických indiánů či kritizování amerického justičního systému. Stejně tak i hair metalové skupiny mohou obsahovat politické náměty v textech. Příkladem může být skladba *One in a Million* od skupiny Guns N' Roses, jehož tématem je kritika rasismu a nenávist.

3. Hair metal naopak využije ve svých skladbách dionýská témata. Litemetalové skupiny by podle Deeny Weinsteinové měly častěji psát o sexu, drogách a rocku. Častěji by se zde měly objevovat momenty opěvování rockové tradice. V hair metalu bude častěji vyobrazována sexuální rozkoš a samotný sex, což podpoří dionýské téma v tomto subžánru.
4. Subžánry metalu využívající screaming a growling¹⁰⁶ (thrash metal, skandinávský metal) budou mít nižší výsledný index emocí než litemetalové subžánry (hair metal). Pokud „tvrdość“ subžánru podněcuje k vyššímu užívání chaotického obsahu, mohlo by to mít vliv na výsledné využívání slov s negativním významem. Tudiž by se v této hudbě objevovaly častěji slova s nízkou emocionální hodnotou, což by mělo vliv na nižší index emocí.

Metody

Tato diplomová práce kombinuje jak kvantitativní, tak kvalitativní výzkumné metody. Důvodem je tvrzení lingvisty Paula Bakera, který vyučuje na Lancasterské univerzitě ve Spojeném království, že kombinace obou přístupů přináší užitečnou metodologickou synergii.¹⁰⁷

¹⁰⁶ Deena Weinstein ve své knize *Heavy Metal: A Cultural Sociology* zaznamenala, že screaming a growling je typická pěvecká technika, která spíše zní jako vrčení slov se silným zkreslením hlasu.

¹⁰⁷ Paul Baker & Gabrielatos, Costas & Khosravini, Majid & Krzyzanowski, Michal & McEnery, Tony & Wodak, Ruth, *A useful methodological synergy? Combining Critical Discourse Analysis and Corpus Linguistics to examine discourses of refugees and asylum seekers in the UK press. Discourse and Society.*

Genius

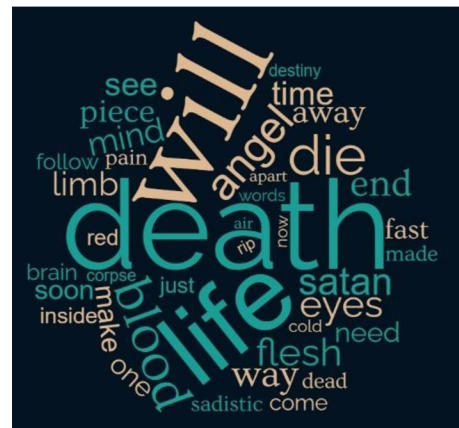
Genius je digitální společnost, které předcházela projekt Rap Genius. Tato internetová stránka se zpočátku zaměřovala pouze na hiphopovou hudbu, ale díky tomu, že se rychle stala oblíbenou, rozšířila své médium na celou populární hudbu.¹⁰⁸ Genius je jedinečná platforma, jejíž uživatelé mohou zapisovat své anotace k jednotlivým veršům ve skladbách, kde uvedou různé interpretace textu písní. Tímto způsobem lze rozšifrovat metafory nebo jiná přirovnání písní, zpráv či poezie.

SongMeanings

Jedná se také o internetovou stránku, která pod texty skladeb umísťuje otevřené fórum, kde uživatelé mohou publikovat své interpretace a názory.

Wordclouds

Jedná se o první nástroj, který bude využit ke korpusové analýze. Do online programu se vloží text ze zkoumaného alba bez názvů. Wordclouds vypočítá slova, která se nejčastěji v textu opakují, a následně z nich vytvoří shluk tagů/slov. Čím častěji se slova v textu opakují, tím jsou ve shluku větší. Do výběru se využije čtyřicet slov s nejvyšším číslem opakování. Z tohoto výběru se ještě vytvoří výběr prvních 15 slov s nejčastějším výskytem, který se využije k dalšímu zkoumání.¹⁰⁹

Obrázek 1: Shluk Tagů k albu Slayer – Reign in Blood

Hedonometer

Hedonometer je program, který vznikl na Vermontské univerzitě v USA. Začal se využívat od roku 2008 a slouží k posuzování blahobytu a štěstí.¹¹⁰ Nástroj slouží k emocionálnímu hodnocení písní, blogů nebo tweetů na internetu. Hedonometer pracuje s širokým obsahem 10 186 slov a ke každému slovu přiřazuje určitý stupeň skóre štěstí. Podle emocionálního významu slova toto skóre buďto roste (štěstí),

¹⁰⁸ Reeves Wiedeman, *Can the Brogrammers of Rap Genius Annotate the World?* [cit. 9. 5. 2022], <https://nymag.com/intelligencer/2014/12/genius-minus-the-rap.html>

¹⁰⁹ <https://boostlabs.com/blog/what-are-word-clouds-value-simple-visualizations/> [cit. 16. 5. 2022].

¹¹⁰ <https://hedonometer.org/about.html> [cit. 16. 5. 2022].

nebo klesá (neštěstí). Nejvýše hodnoceným slovem Hedonometeru je *laughter* (smích), který získal skóre štěstí 8,5. Slovo s nejnižším skórem štěstí (1,3) je *suicide* (sebevražda). Tímto způsobem můžeme zhodnotit, zda je tweet nebo píseň šťastně emocionálně zbarvená, či naopak.

K vysvětlení si zde uvedeme ukázkou, kterou je verš ze skladby skupiny Bon Jovi *You Give Love a Bad Name*.

Skóre štěstí	3.48	5.4	5.62	6.54	6.58
Text	no	one	can	save	me
Skóre štěstí	stopword	2.58	5,18	6.54	
Text	the	damage	is	done	

Obrázek 2: Tabulka vysvětlující princip Hedonometeru

Ukázka obsahuje celkem osm hodnocených slov. Když se sečte všechno skóre štěstí a vydělí se počtem hodnocených slov, získáme výsledný index emocí 5,24, který se rovná neutrálnímu emocionálnímu významu lehce orientovanému do kladné škály.

SMOG

Simple Measure of Gobbledygook, zkráceně SMOG, je jednoduchý vzorec čitelnosti, který vytvořil v roce 1969 G Harry McLaughlin. Nástroj propočítává náročnost textu a ve výsledku udává roky vzdělávání, které člověk potřebuje, aby porozuměl kontextu. Dříve bylo počítání složitým procesem, který se pomocí technologie zautomatizoval. Toto měřítko čitelnosti se využívá ve zdravotnictví při ověřování Parkinsonovy choroby. Studie z roku 2010 pod vedením PR Fitzsimmonse zjistila, že SMOG je při ověřování čitelnosti přesnější než Flesch–Kincaidův vzorec, který se do té doby využíval.¹¹¹ Postup, kterým se propočítává stupeň SMOG, je následující. Z celého textu se vybere prvních deset vět, dalších deset vět uprostřed textu a posledních deset vět. Těchto 30 vět by mělo tvořit reprezentativní vzorek. Následně se spočítá každé slovo se třemi a více slabikami v každé skupině, i když se některé slovo opakuje. Z výsledku se vypočítá druhá odmocnina čísla, ke kterému se dospělo a zaokrouhlí se na nejbližší desetinné číslo. Tento výsledek se sečte s číslem tři a to nám vytvoří stupeň SMOG. Finální výsledek srovnáme s přiloženou tabulkou, která podle výsledků odděluje jednotlivé úrovně jazyka, takže podle toho zjistíme potřebné dosažené vzdělání, jež je nutné k porozumění textu. Výsledek

¹¹¹ PR Fitzsimmons, BD Michael, JL Hulley, GO Scott, *A readability assessment of online Parkinson's disease information*, (The journal of the Royal College of Physicians of Edinburgh, 2010).

dovede rozpoznat úroveň textu od čtvrté třídy základní školy po odborný vědecký jazyk. SMOG je považován za nejpřesnější měřítko čitelnosti psaného textu.¹¹²

Postup

Pomocí internetové stránky www.darklyrics.com byla získány texty předem vybraných reprezentativních vzorků jednotlivých subžánrů metalové hudby. Součástí zkoumání je také metalová skupina Citron, která nebyla na stránce zaevidována. Proto byla využita česká alternativa www.karaoketexty.cz, odkud byly texty tohoto interpreta vyhledány. Zkoumat se bude jedno významné album z předem vybraného subžánru, které bude tvořit reprezentativní vzorek. V případě, že by se zkoumala alba napříč dekadou, mohly by světové události ovlivnit náplň textů. Proto se záměrně vybírala alba z období 1986–1988, aby nepodléhala kulturně-politickým změnám ve světě. Zkoumat se budou metalové subžánry: nová vlna britského heavy metalu, thrash metal, hair metal, skandinávský metal a metal v ČSSR. Nejprve se alba budou zkoumat kvalitativním způsobem. Z každé skladby se vyvodí téma pomocí kognitivní lingvistiky. Tyto informace získám z dostupných nástrojů Genius a SongMeanings či jiných zdrojů, ze kterých budu čerpat. Alba budou následně mezi sebou srovnávána. Ve druhé fázi zkoumání se z vybraných metalových textů pomocí analytických nástrojů extrahují výsledky, díky nimž získáme informace ke korpusové analýze. Jedním z nástrojů je online program www.wordclouds.com, který spočítá četnost slov v textu. Zároveň dokáže vytvořit shluk tagů, který obsahuje 40 nejčastěji využívaných slov. Velikost samotných slov je ovlivněna četností v textu. Současně nástroj využívá i filtraci „stopwords“.¹¹³ Z alba se vybere 15 nejčastěji využívaných slov, která se umístila na nejvyšších příčkách. Tato slova se následně ohodnotí v programu www.hedonometer.org, čímž se získá skóre emocionálního štěstí. Tím zjistíme emocionální význam nejpoužívanějších slov, tedy zda mají kladný emocionální význam, nebo záporný. Po zprůměrování jednotlivých slov dostaneme výsledný index emocí. Hedonometer hodnotí slova skórem štěstí od 10 (šťastný význam) do 1 (nešťastný význam). Neutrální bod štěstí je 5, tudíž pokud je výsledný index štěstí vyšší než neutrální bod 5, jedná se o album se šťastným emocionálním významem. Samotná slova se budou rozdělovat do tří kategorií: slova s nižším skórem štěstí (1–3,49), slova s neutrálním skórem štěstí (3,50–6,49) a slova s vysokým skórem štěstí (6,5–10). K zajištění výsledného indexu štěstí se vypočítá vzorec: **skóre štěstí × počet slov = výsledné skóre**. Takto se propočítá všech 15 nejčastěji využívaných slov, které se sečtou a vydělí se počtem slov. Z toho nám vznikne výsledný index štěstí.

¹¹² <https://readabilityformulas.com/smog-readability-formula.php> [cit. 23. 5. 2022].

¹¹³ Stopword – často používané slovo, které není indexováno v internetovém vyhledávači. Příklady: a, the, Thefreedictionary.com, Stopword.

Pomocí dalšího nástroje SMOG zjistíme skóre čitelnosti textu, tudíž zjistíme, nakolik je text komplikovaný na pochopení.

Úprava korpusu

Aby texty byly kompatibilní s nástroji, bylo třeba materiál upravit. Nástroje, které byly využity k analýze, vznikly ke studiu běžného psaného textu. Programy sloučily text do jednoho uceleného souboru, tudíž například poezie psaná v odstavcích byla sloučena do jednoho řádku. Kvůli tomuto postupu nastaly potíže, neboť poslední slovo řádku a první slovo nového řádku bylo spojeno do jednoho slova, a proto došlo ke zkreslení výsledků. Všechn text se tedy musel po řádku znovu odsadit, aby nedocházelo k propojování slov. Aby se mohly všechny texty stejným způsobem analyzovat, bylo potřeba upravit český text skupiny Citron. Komplexita českého jazyka by znemožňovala správný sběr dat. Kvůli pádům by slovo mělo několik tvarů, které by nástroje nedokázaly přisoudit jednomu významu, takže bychom se nedočkali správných výsledků. Abychom tomuto problému předešli, celý text se převedl pomocí nástroje www.translate.google.com. Ačkoliv překlad přes program nebude dosahovat takových kvalit jako od překladatele, cílem je podrobit text korpusové analýze, takže překlad bude dostačující. Cílem je také sjednotit jazyk u všech zkoumaných příkladů, jelikož se budou následně srovnávat výsledky mezi sebou. Skupina Citron dokonce vytvořila pro album *Radegast* anglickou verzi. Přesto jsem se rozhodla využít českou verzi textu, protože se anglická verze nemusí obsahově shodovat s významem české verze. Zpěvák skupiny Láďa Křížek ve své následující skupině Kreyson přetextoval také několik skladeb do anglické verze, ale někdy se mu naprosto ztratil význam skladby. Jako příklad uvedeme skladbu „Upíří láska“. V české verzi zpívá o lásce k upíří slečně, která každý úplněk protagonistu navštíví ve snu a saje z něho krev. V anglické verzi se skladba jmenuje *No blue skies*. Zde Ladislav Křížek přetextoval skladbu do naprosto jiné podoby – jejím ústředním tématem je zlomené srdce a pocit, že se k hlavnímu hrdinovi už přítelkyně nevrátí. Z tohoto důvodu jsem raději využila českou verzi textu a tím se vyvaruji podobných komplikací.

6 Praktická část – kvalitativní výzkum

Iron Maiden – Seventh Son of a Seventh Son (1988)

U prvního zkoumaného alba jsem vyhledala fanpage skupiny Iron Maiden, kde bylo album podrobně zkoumáno. Z tohoto důvodu jsem čerpala informace na internetové stránce www.ironmaidencommentary.com.¹¹⁴ Ačkoliv tato stránka není od roku 2011 aktivní, stále lze procházet její materiály. Iron Maiden mají na internetu ještě jednu podstatnou fanouškovskou stránku, a to www.maidenrevelations.com,¹¹⁵ kde přispěl několika příspěvky docent Christer Bakke Andresen z katedry umění a mediálních studií na Norwegian University of Science and Technology v Høgskoleringenu.

Ačkoliv i předešlá alba byla soudržná obsahem jednotlivých písní, album *Seventh Son of a Seventh Son* je prvním albem nejen s konkrétním příběhem, ale také tématem, který skladby sjednocuje.¹¹⁶ Vytvoření konceptuálního alba, jež staví příběh na okultuře, bylo dáno silným zájmem Bruce Dickinsona o okultismus a alchymii. Zpěvák Iron Maiden si nejen budoval vlastní knihovnu historie, fantazie a alchymie, ale také projevoval silný zájem o okulturní vědy. Vytvořil tedy příběh, který byl založen právě na těchto oblastech. V 90. letech lze sledovat v sólové tvorbě Bruce Dickinsona silnou inspiraci okulturou, která se projevila již při psaní alba *Seventh Son of a Seventh Son*.¹¹⁷

První skladba *Moonchild* je inspirována rituálem Liber Samekh od Aleistera Crowleyho, který uvádí a také zakončuje celé konceptuální album. Vypravěčem je ve skladbě satan, který nabádá matku *sedmého syna*, aby své nenarozené dítě zavraždila. Pokud se matka snad rozhodne k sebevraždě, zůstane zatracena v pekle, ovšem pokud své dítě nezabije, bude *sedmého syna* satan mučit za neuposlechnutí rozkazu, který dal jeho matce. Tímto pán pekel nabízí matce velmi těžkou volbu. Ve skladbě se objevuje téma otevření *sedmé pečeti*, což v ikonografii označuje nadcházející konec světa. Ve skladbě se ještě nalézají souboj sedmi andělů a sedmi pekelných knížat, kteří bojují o duši *sedmého syna*. Poslední sloka odkazuje na narození hlavní postavy. Matka truchlí, ačkoliv se jí narodilo dítě, protože ví, že její syn se bude celý život potýkat s nástrahami satana a nebude mít normální a šťastný život. Satan ke konci skladby proklíná *sedmého syna*. Dábel říká, že ústřední postava bude trpět za

¹¹⁴ <http://www.ironmaidencommentary.com/> [cit. 18. 5. 2022].

¹¹⁵ <https://maidenrevelations.com/> [cit. 18. 5. 2022].

¹¹⁶ www.ironmaidencommentary.com, *Seventh Son Of A Seventh Son* [cit. 18. 5. 2022].

http://ironmaidencommentary.com/?url=album07_ssoass/commentary07_ssoass&lang=eng&link=albums#track1

¹¹⁷ Christer Bakke Andresen, *MAIDEN HISTORY: End of the Classic Era part 2, 1988–89* [cit. 18. 5. 2022], <https://maidenrevelations.com/2013/04/25/feature-friday-end-of-the-classic-era-part-2-1988-89/>

všechny hříchy, jichž se za celý svůj život dopustí, a nikdo mu tyto hříchy neodpustí. Tudíž ho po smrti přivítá v pekle. Otázkou zůstává, jestli otcem *sedmého syna* není samotný satan, jelikož i on byl podle křesťanství *sedmým synem*.

Druhá skladba alba *Infinite Dreams* popisuje osobu, která je mučena nočními můrami. Zřejmě se jedná o *sedmého syna* z první skladby, kterého trápí ďábel. Text zkoumá i otázku, co následuje po smrti. Mezi zlými sny se postavě zobrazují i nadpřirozené schopnosti – věštění budoucnosti. Poslední sloka si pohrává s myšlenkou reinkarnace a až *sedmý syn* jednou zemře, chtěl by se znovu vrátit na svět a tento proces neustále opakovat.

Can I Play With Madnes je třetí skladbou alba. Jedná se o nejnámější skladbu alba, jelikož ještě před uvedením alba byla píseň vydaná jako singl. Příběh popisuje mladého muže, který se snaží ovládnout své schopnosti věštění budoucnosti u jiného proroka. Ve druhé sloce se *sedmý syn* ptá svého učitele na svou budoucnost a ten mu odpoví to, co sám nejspíš očekává: jeho duše shoří v ohnivém jezeře, což představuje ekvivalent pekla.

Následující skladba s názvem *The Evil That Men do* využila k pojmenování citaci z díla Williama Shakespeara *Julius Caesar*. V této skladbě je text velmi abstraktní a těžko rozluštitelný. Díky nejednoznačnému textu existuje několik interpretací. Mně osobně se významově nejvíce líbila interpretace uživatele se jménem „deathway“, která byla publikována v komentáři na stránce www.songmeaning.com.¹¹⁸ V první sloce *sedmý syn* připraví o panenství satanovu dceru, do které se zamiluje. Ve druhé sloce se symbolicky kolem hlavní postavy uzavře ohnivý kruh a postava umírá. Opět se zde opakuje téma otevření sedmé pečeti, která spojuje smrt *sedmého syna* s možným příchodem soudného dne. *Sedmý syn* by měl jít rovnou do pekel, ale otevřela se před ním kniha života, ve které bůh vede seznam lidí, kteří mají být spaseni. Tak se v albu opět objevil souboj dobra a zla. I přes zjištění, že se jednalo o nastrčenou dceru ďábla, bude se *sedmý syn* za ni dál modlit a volat její jméno. Interpretace skladby na internetové stránce www.genius.com zase více sedí do celého příběhu alba. Zde je první sloka vykládána tak, že *sedmý syn* je sveden dcerou satana. Tím, že zradil svou ženu, si vysloužil cestu do pekel. Tudíž by se nemusela hlavní postava modlit za dceru ďábla, ale za svou ženu. Tato verze nám propojí následující pokračování alba, ale úsudek o sebevraždě mi nepřipadne k tématu adekvátní. Já osobně bych obsah skladby interpretovala tak, že si na hlavní postavu vymyslel ďábel plán, jak ukončit jeho život, a ohnivý kruh symbolizuje jeho intriky. Z toho důvodu nakonec zakročil bůh, který jeho duši vykoupil. Kdyby se ale *sedmý syn* odhodlal k sebevraždě, podle katolicismu by jeho duši čekalo věčné zatracení v pekle.¹¹⁹ Z protestantského pohledu je sebevražda způsobena

¹¹⁸ Deathway, Komentář ke skladbě The Evil That Men Do [cit. 23. 5. 2022], <https://songmeanings.com/songs/view/16953/>

¹¹⁹ Marek Škoda, *Pohřby a zacházení s těly sebevrahů*, Bakalářská práce, Masarykova Univerzita, 2021, s. 61.

posednutím ďábla, jelikož člověk by svůj život nechtěl dobrovolně ukončit.¹²⁰ V tomto případě by mohl ohnivý kruh znamenat ukončení života vlastní rukou. Dne 9. 7. 2021 Iron Maiden publikovali na svém twitterovém profilu příspěvek, který rozvádí obsah této skladby dále. Byla zde přepsána citace zpěváka Bruce Dickinsona: „This is about our protagonist losing his virginity. Unfortunately he loses it to Lucifer who comes to him in the guise of a temptress woman. He basically gets date raped by Lucifer. What's that going to do to your average adolescent brain?“¹²¹ Podle tohoto scénáře by *sedmý syn* přišel o panictví s Luciferem v převleku svůdkyně. Poslední tázací věta Bruce Dickinsona by tedy mohla nasvědčovat tomu, že se při zjištění svého osudu raději hlavní postava zavraždila. Pokud *sedmý syn* přišel s ďáblem o panictví a z tohoto důvodu se zabil, tak by nemohl zplodit sedm dětí. Skladba obsahuje hned několik interpretací, tudíž nám zbývá přiklonit se k jedné z verzí.

Píseň *Seventh Son of a Seventh Son* začíná narozením dítěte, kterým je *sedmý syn sedmého syna*. Hned první sloka odhaluje schopnost léčitelství, které *sedmý syn sedmého syna* nabyl a stále odhaluje svou sílu, kterou disponuje. Následující sloka pojednává o dvou stranách dobra a zla, které sledují, jakou cestou se nový hrdina vydá. Jak andělé, tak démoni se snaží manipulovat s jeho cestou životem, aby se přiklonil na jejich stranu. Stejně jako jeho otec i on disponuje schopností jasnovidectví. Inspirací ke skladbě a celého alba byla kniha *Seventh Son: Book one of the Tales* od Orsona Scotta Carda.

Šestá skladba alba s názvem *The Prophecy* nám představí příběh *sedmého syna sedmého syna*, když ovládá své schopnosti a předpovídá katastrofu, která čeká jeho domovskou vesnici. Hlavní hrdina se snaží lidi žijící ve vesnici zachránit před záhubou. Ti jeho proroctví neberou vážně, a jakmile vesnici postihne katastrofa, veškerou vinu svedou na ústřední postavu a osočí ji z prokletí. *Sedmý syn sedmého syna* se vyjadřuje, že jeho oči, které vidí do budoucnosti, jsou prokletím. V refrénu se ozývá smích Lucifera, protože na něj čeká peklo.

Následující skladba *The Clairvoyant* je inspirována smrtí skutečné jasnovidky Doris Stokesové. Zde se *sedmému synovi sedmého syna* vymyká jeho schopnost z rukou. Ztrácí kontrolu nad svou silou a boří se mu hranice mezi skutečným světem a proroctvím. Hlavní postava je každým dnem v předvídání lepší, ale tato schopnost mu začíná zastiňovat možnost vidět. Opět se zde setkáváme s otázkami života a smrti. *Sedmý syn* tak mohl předpovídat budoucnost, ale nedokázat předvídat vlastní smrt.

Osmou a poslední skladbou alba je *Only the Good Die Young*. Hlavní postava je po nocích stále sužována vizemi budoucnosti, tak jako jeho otec ve skladbě *Infinite Dreams*. *Sedmý syn sedmého syna* si je

¹²⁰ Adéla Rozbořilová, *SEBEVRAŽDA, CÍRKEV A SNĚHOVÉ VLOČKY* [cit. 23. 5. 2022], <https://www.ceskybratr.cz/archives/25352>

¹²¹ Iron Maiden, Twitterový příspěvek 9. 7. 2021 [cit. 23. 5. 2022], https://twitter.com/IronMaiden/status/1413577570726068232?ref_src=twsrc%5Etfw

vědom, že pokud bude dál využívat jasnovidné schopnosti, bude to znamenat jeho konec. Uvědomuje si, že je jen figurkou ve hře dobra se zlem a nechává sebou manipulovat. Vesničané raději věří starým zázrakům, jakým je například chůze po vodě, než aby uvěřili novodobému věštci. Tímto *sedmý syn sedmého syna* opouští vesnici a rozhodne se již nikdy nevyužít své jasnovidné schopnosti. Vše dobré tedy nechává za sebou, protože jak se píše v refrénu: „*Pouze dobří umírají mladí, zdá se, že všechno zlo žije věčně.*“ Ústřední postava raději zanechá svých schopností, než aby zemřela mladá, protože to svět není schopen ocenit, a vydá se cestou zla.

Závěrečná pasáž opakuje tentýž text, jako byl v předešlé na začátku alba. Zde se pekelný kruh uzavře. Z toho plyne ponaučení, že historie se stále opakuje a lidstvo se ze svých chyb nepoučí. Kdybychom měli podle přístupu Deeny Weinsteinové text zhodnotit, můžeme s jistotou říct, že se jedná o chaoticky zaměřený text. Jistý prvek dionýského obsahu můžeme pozorovat ve skladbě *The Evil That Men Do*, kde *sedmý syn* projevoval buďto ke své ženě, démonické dceři, nebo samotnému satanovi lásku. Jinak je dílo jednoznačně orientováno chaoticky. Napříč celým albem se prolínají prvky okultury, křesťanství a boje dobra proti zlu. Ilustrace k albu vytvořil malíř Derek Riggs, který tradičně od vzniku skupiny Iron Maiden navrhuje každý obal. K tomuto dílu vytvořil celkem šest ilustrací, které doplňovaly skladby o vizuální prvek.¹²² *Seventh Son of a Seventh Son* vyvolával u křesťanských bigotních vyznavačů podobné pozdvižení jako *The Number of the Beast* v roce 1982, jelikož první skladba představuje okultní rituál spojený se satanem. Ten byl ale významný v celém konceptu alba, jelikož vysvětlil zápletku mezi *sedmým synem* a pánem pekel.

Slayer – Reign in Blood (1986)

Kolem počínání skupiny Slayer z roku 1986 se řešila jistá kontroverze. Skupina byla osočena z podpory fašismu. Detailnější rozbor této kauzy provedeme při popisu skladby *Angel of Death*. Album se mělo distribuovat firmou Columbia, ale kvůli úvodní skladbě tato společnost od spolupráce ustoupila. Vydavatelem jednoho z nejvýznamnějších alb metalové historie se paradoxně stala firma Def Jam Recordings, která byla označována jako hiphopový label.¹²³ Význam alba spočívá zejména v revoluci zvuku thrash metalu a ovlivnění vývoje extrémních subžánrů metalu, které tehdy začaly vznikat.¹²⁴ Přebal desky ilustroval umělec Larry W. Carroll. Ten odprezentoval dva obrazy skupině, načež mu byla zadána nová práce, aby spojil oba obrazy do jednoho díla. Takto vznikla ilustrace pro album *Reign in*

¹²² Christer Bakke Andresen, *Review: Seventh Son Of A Seventh Son (1988)* [cit. 26. 5. 2022], <https://maidenrevelations.com/2013/03/21/review-seventh-son-of-a-seventh-son-1988/>

¹²³ Tamtéž.

¹²⁴ Sam Dunn, *Příběh heavy metalu – 6 díl, 24:50.*

Blood.¹²⁵ Přesto se kytarista Kerry King pro časopis Metal Hammer vyjádřil následovně: „Nikdo v kapele nechtěl ten obal... Zůstali jsme u toho.“¹²⁶ Album obsahuje jedny z nejznámějších skladeb skupiny – *Angel of Death* a *Raining Blood*.

hned první skladba alba s názvem *Angel of Death* vzbudila kontroverzi. Z toho důvodu se musel změnit distributor alba a autor textu a kytarista skupiny Slayer Jeff Hanneman byl osočen z podpory nacismu. Skladba pojednává o nacistickém lékaři Josefu Mengelem z koncentračního tábora Osvětim, který byl znám pod svým pseudonymem Anděl smrti. Autor textu poskytl rozhovor pro časopis Decibel, kde rozvedl svůj vztah k nacismu. Hanneman uvedl, že sbírá medaile a další nacistické předměty, jež začal sbírat již jeho otec, který byl původem Němec. Během druhé světové války bojoval na západní frontě proti nacistům a dovezl si z války mnoho artefaktů. Proto jeho syn, kytarista skupiny Slayer, měl vztah k temné nacistické minulosti. Nápad složit skladbu o Josefu Mengelem získal, když četl knihu o tomto osvětimském experimentátorovi.¹²⁷ Členové skupiny se k tématu mnohokrát vyjadřovali tak, že nemají nic společného s podporou fašismu. Cílem bylo zaznamenat odvrácenou stranu lidské historie, aby se případně již nikdy nemusela opakovat. Tato myšlenka tak vychází z podstaty metalové filozofie counter culture. Vypravěčem je samotný Anděl smrti. Skladba prezentuje plynové sprchy, které v koncentračních táborech zabíjely miliony vězňů. Skupina o vězňích z koncentračních táborů zpívá jako o podřadných bytostech, se kterými nacisti jednali jako s dobyt看em. Ve skutečnosti nacisté přepravovali vězně do koncentračních táborů v dobytčích vagonech. Skladba také historicky uvádí počet 400 000 vězňů, kteří zemřeli rukou nacistického Anděla smrti. Z toho důvodu si vydobyl v refrénu přirovnání jako „panovník království mrtvých“. V následujících slokách skupina naturalisticky popisuje zvěrstva, která Anděl smrti páchal v Osvětimi. Ačkoliv se text této skladby čte s velkým odporem, rozumím myšlenku, kterou má tato skladba posluchačům předat. Detailní popis zvrácených experimentů představí Josefa Mengeleho jako zavrženíhodnou bytost, jelikož běžný člověk by nebyl schopen takových nepředstavitelných činů. Skladba nesympatizuje s nacistickými zločiny, nýbrž se silným politickým záměrem nastiňuje hrůzy, které nesmí být nikdy zapomenuty. Z lingvistického pohledu je skladba zajímavá použitím slova *abacinate*, které označuje mučící metodu. Kniha *Foyle's Philavery*, která zkoumá kompilace obskurních slov, se věnovala i původu tohoto slova. Zjistilo se, že

¹²⁵ Louder, The story behind Slayer's Reign In Blood album artwork [cit. 23. 5. 2022], <https://www.loudersound.com/features/slayer-reign-in-blood-album-artwork-interview>

¹²⁶ Lauryn Schaffner, Slayer's 'Reign in Blood': 10 Facts Only Superfans Would Know, <https://loudwire.com/slayer-reign-in-blood-facts/>

¹²⁷ Jason Bennett, Slayer [cit. 26. 5. 2022], https://web.archive.org/web/20060813155123/http://www.decibelmagazine.com/features_detail.aspx?id=4566

použití termínu *abacinate* ve skladbě *Angel of Death* je nejstarším tištěným příkladem v historii, co se autorům podařilo najít.¹²⁸

Piece by Piece je druhou skladbou alba *Reign in Blood*. Vypravěčem je nějaké démonické stvoření či kanibal, který k posluchači vede řeč o jeho pozření. Podle hladové záporné postavy je osud posluchače již zpečetěn, jelikož mu dává najevo, že již nemá jinou možnost, než být pozřen. Kanibal nemá s obětí žádné slitování a necítí žádné osobní dilema. Neustále opakuje, že jediný způsob, jak odejít, je kousek po kousku. Druhá sloka popisuje prostředí, ve kterém se rozhovor odehrává. V místnosti, kde se oba aktéři nacházejí, leží po zemi ostatky předchozích obětí, které se již začínají rozkládat. Každým momentem záporná postava skoncuje život posluchače a začne se vysmívat víře své oběti. Zřejmě bude predátor pohanem, protože zmiňuje, že svou kořist pošle k jeho tvůrci, kterého se snaží ve svém životě najít, a následně jej usmrtí. Skladbu bychom mohli klasifikovat jako moderně pojatou baladu z 19. století s tím rozdílem, že hlavní postavou je samotná nadpřirozená bytost. Příběh pro oběť nakonec dopadne špatně, stejně jako v tradiční baladě.

Třetí skladbou alba je *Necrophobic*. V textu se nachází pouze jedna postava, která trpí nekrofbíí. Nekrofbie je iracionální strach z mrtvých organismů, ale také věcí spojených se smrtí. Tato fobie se projevuje jak ve fascinaci, tak i odporem ke smrti. Této skladbě se povedlo vystihnout psychologický proces, který se děje člověku, který trpí touto fobií – obsesí.¹²⁹ Naše ústřední postava v první sloce vyjmenuje celkem devět způsobů smrti či preparací lidského těla. Druhé dvojverší se zaměří na moment, kdy po vypnutí elektrického křesla vězeň lapá stále po dechu, ačkoliv je již člověk po smrti. Refrén opět zkoumá preparace těla včetně zarývání ostrého předmětu do oka. Druhá sloka opět předvede jedenáct obsesivních příkladů nekrofbika, který je znechucen a zároveň posedlý zkoumáním věcí, co jej tak děsí. Mezi první a druhou slokou můžeme sledovat rozdíl, že zde nekrofbik nezkoumá jen druhy smrti, ale i procesy, které se mění ve stáří. Těmito příklady jsou „ztráta vitálních funkcí, zkroucená kůže, eroze kostí“. Jakoby bylo již bylo tělo ve stáří poznamenáno nadcházející smrtí. Poslední verš druhé sloky posluchači předvede uvědomění nekrofbika, který si po všech možnostech smrti a bolesti říká, že jeho život je ve skutečnosti dobrý. Poslední pasáž spojí první a druhou sloku do jedné, kde se znovu zopakují všechny strachy. V konečné pasáži zazní poslední text skladby: „Nekrofbik nedokáže ovládat paranoiou, strach ze smrti.“

Následující píseň *Altar of Sacrifice* nese další kontroverzní příběh. V roce 1995 byla v San Luis podle této skladby zavražděna patnáctiletá dívka Elyse Pahlerová. Tři delikventi Elyse obětovali a tato skladba jim posloužila jako zdroj inspirace. Následně byla skupina rodinou Pahlerových zažalována, ale u soudu

¹²⁸ *Angel of Death*, <https://genius.com/Slayer-angel-of-death-lyrics> [cit. 26. 5. 2022].

¹²⁹ Nekrofbie, anglická Wikipedia, <https://en.wikipedia.org/wiki/Necrophobia> [cit. 27. 5. 2022].

se neprokázalo podněcování k vraždě násilnou hudbou skupiny Slayer.¹³⁰ První sloka představuje obětování panenské krve při satanskému rituálu. Satanský kněz zabíjí dýkou mladou dívku na počest temného boha, kterého vyznává. Ve druhé sloce kněz promlouvá k dívce. Chce, aby zavřela oči, snila o přátelích a přešla k nové formě života – života po smrti, kterou za chvíli pozná. Následně démonický zabiják vyzývá duši, ať vstoupí do pekla. Třetí sloka popisuje moment, kdy duše opustí svět a tělo, které bylo zanecháno na oltáři, projde proměnou v démona. Krev, jež ztéká po oltáři, změní barvu do černa. Tělo začne hořet a měnit svůj tvar. Z očí bytosti začne téct krev a prsty na nohou se jí přetransformují v kopyta. Podle popisu by se mohlo jednat o démona jménem Baphomet, který je znázorňován jako kozí zplozenec pekla.¹³¹ Jakmile došlo k transformaci, tento démon promlouvá k jeho uctivačům, kteří pro něj přinesli obětinu. Démon uctivačům požehná zlými silami, které budou moct využívat.

Pátou skladbou alba je *Jesus Saves*. Text znevažuje katolický přístup k životu – odpírání slasti. Čím déle katolík slepě vede cestu víry, tím se do těchto norem více ukotví. Tímto způsobem života katolíci přežívají, než přijde jejich čas a budou moci spočinout v ráji. Vypravěč se příznivců katolicismu ptá, jestli vážně věří v to, že po smrti uvidí nebeskou bránu. Následující verš znevažuje celý přístup křesťana. Tím, že je jeho cílem dostat se do nebe, tak jej přece také ovládá chtíč. Následně vypravěč opovrhuje tímto přístupem k životu a říká, že lidé vkládají svou důvěru někomu, kdo neexistuje. Tak se katolicismus stane závislostí jeho přívržence a jejím základem je věčná snaha o amnestii. Druhý refrén deformuje představu o církvi, protože říká, že vyměnila perleťové brány za zlaté. Pro církev se stalo bohatství důležitější než duchovní cesta. Závěrečná pasáž zpívá o tom, že neexistuje žádné nebe ani posmrtný život, tudíž křesťané zahazují svůj život pro nic.

Následující skladba *Criminally Insane* vypráví příběh o psychicky narušeném vrahovi, který byl dopaden a odsouzen. Po zbytek svého života byl umístěn ve věznici pro duševně choré. To jej ale nezlomí a stále spřádá plány, jak z věznice uprchnout. Ačkoliv je označen jako kriminálně šílený, stejně to nezlomilo jeho ducha a se zabíjením nehodlá skoncovat.

Sedmá skladba *Reborn* pojednává o ženě, kterou obvinili z čarodějnictví a zanedlouho ji upálí na hranici. Momentálně je uvězněna v cele a čeká na moment, kdy si pro ni církev přijde. Jejím jediným vysvobozením je smrt. Žena se stane mučedníkem, protože je zapsaná v knize samotného pekla a její víra nepolevuje. Smrt pro ni neznamená konec a ví, že se znovuzrodí. Žena je se svým osudem smířená a proklíná své vězňatele. Jakmile ji upálí, uvalí na svět svou nenávist a lidstvo bude odsouzeno k naplnění proroctví z knihy Exodus 11:5–6. V této pasáži knihy došlo k hromadné genocidě, kdy v egyptské zemi zemřelo vše prvorozené. Stejně jako prvorození králové a prvorozené děti běžných

¹³⁰ Chuck Philips, *Ruling Favors Band in Suit Over Girl's Murder* [cit. 3. 6. 2022],

<https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2001-jan-25-fi-16740-story.html>

¹³¹ Pat Bauer, Baphomet [cit. 4. 6. 2022], <https://www.britannica.com/topic/Baphomet>

lidí, tak i prvorozená zvířata podle příběhu zemrou. Kdo se bude chtít vzepřít tomuto prokletí, toho znovuzrozená čarodějka usmrtí vlastníma rukama. Následně se žena vysmívá knězi kvůli jeho falešným hodnotám a paradoxu, že ačkoliv upálí ženu, tak mu jeho bůh odpustí. Hlavní hrdinka hrdě prohlašuje, že služebním svého pána bude nadosmrti, protože to je její volba, nikoliv poslušnost.

Osmou skladbou, která může koncepčně navazovat na předchozí píseň, je *Epidemic*. Ve skladbě *Reborn* uvalila čarodějnice na své věznitele prokletí a epidemie by mohla být touto odplatou. Jedná se o infekční nemoc, která je přirovnána ke smrtícímu stroji a rychle se šíří v nejchudší vrstvě. Mezi jeden z faktorů nemoci bylo zaznamenáno *dormant seed* – spící semeno. To by mohlo znamenat, že se člověk nakazí, aniž by si toho byl vědom, a nemoc se projeví až později. Nemoc postihuje dýchací ústrojí a pomalu zabíjí. Jedná se o nevyléčitelnou chorobu, na kterou ještě několik let nebude existovat léčba, takže smrt je nevyhnutelná. V posledním stádiu začne docházet k vnitřnímu krvácení a postižení touto nemocí bolestí křičí. Uživatel Heartquake Kid se na stránce www.songmeaning.com pokusil o diagnózu z dostupných příznaků, které jsou ve skladbě zahrnuty. Nejprve si myslel, že se jedná o mor, ale následně přehodnotil svůj názor na HIV/AIDS.

Předposlední skladbou alba je *Postmortem*. Příběh je o člověku, který má v plánu se zavraždit. „Holds the key to his own death“ je metaforou pro lano na kterém se oběsí. Jakmile hlavní postava cítí, že z něj odchází život, skladba otevírá myšlenku hledání posmrtného života. Důvodem, proč byl člověku darován život na Zemi, je podle této písně potřeba zemřít a poté se znovuzrodit do posmrtného života. Hlavní postava cítí, jak se vytrácí z tohoto světa a osud, který si pro sebe připravila, nadchází. Jakmile ústřední hrdina příběhu ví, že se blíží smrt, odchází jeho přítomnost a začne mít bludy, kdy k němu začne promlouvat samotná smrt. Ta ho nabádá, ať s ní zemře. Protagonista opouští svůj zdravý rozum a nechá se unášet sny, které se mu zdají. V posledním dvojverší hrdina překročí práh smrti a zjišťuje novou skutečnost – je po smrti a stále u něj dochází k uvědomění. Jakoby jeho duše stále někde žila. Možná že v transcendenci? Vzhledem k nadcházející skladbě se bavíme spíše o pekle.

Celé album zakončuje skladba *Raining Blood*. Příběh je o muži, který je uvězněn v očištění. Ačkoliv je již po smrti, stále je jeho duše naživu a čeká na svůj poslední odpočinek. Všechny tyto neživé duše čekají na to, až se pomstí bohu, který pro ně připravil těžký osud. Jakmile obloha zčervená, znamená to, že satan zvítězí v boji proti nebi. Nejprve ale musí nabrat sílu. Podle výpovědi kytaristy Kerryho Kinga „fall into me, the sky's crimson tears“ znamená, že satan sbírá všechnu spadenou krev andělů, která do něj proudí, a tak nabírá sílu. Satan získává sílu i z krveprolití během rituálů, které jsou pro něj obětovány, a čeká na pomstu bohu a jeho andělům. V závěru skladby se scénérie promění, jelikož z nebe začne pršet krev. To je znamení, že satan dobyl nebesa a porazil boha. Tato krev ztékající z roztrhaného nebe

očistí satana od všech jeho hříchů, protože již nemá komu se podrobovat. Tímto pán pekel dobyl svět a začne vládnout svému království v krvi.

Bon Jovi – Slippery When Wet (1986)

Album otevírá skladba *Let it Rock*. Píseň se snaží posluchače uvolnit od jeho osobních problémů a navádí ho, aby všechny starosti nechal být. Zároveň fráze „let it rock“ může podněcovat k rockování – tanci. Refrén ukonejší posluchače, protože problémy, které se vymkly kontrole, již nejdou vyřešit. Proto má posluchač své starosti nechat být a jít si užít víkendový večer rockováním. Ve druhé sloce se aktéři, možná nějaká skupinka lidí, rozhodnou jít za svou sociální skupinou na Broadway. Následně textař vyzývá posluchače k tomu, aby nasedli na své „rockin' horse“, což může znamenat nasednutí na motorky. Rockin' horse je také dětská hračka houpací kůň, takže by se mohlo jednat o metaforu pro sex. Vzhledem k tomu, jak se rozvíjí téma v další pasáži a zpěvák zpívá o Roxie, která se se svou přítelkyní oddává erotickým hrám, tak tato slovní fráze byla myšlena dvojsmyslně a nabádá dál k nezávaznému sexu. Vzhledem k tomu, že se ve skladbě vyskytuje mnoho citoslovcí „woah-oh-oh“, mohlo by se to vyložit jako sténání během sexu.

Druhá skladba *You Give Love a Bad Name* zcela definovala budoucí styl Bon Jovi. Jedná se o jednu ze skladeb, na kterých se podílel jejich pomocný skladatel Desmond Child. Child nejprve vytvořil skladbu *If You Were a Woman* pro zpěvačku Bonnie Tyler, ale kvůli nízké popularitě tuto skladbu nevydal. Následně ji s Bon Jovi přepsali a vznikl z toho jeden z největších hitů MTV. Skladba je varovným příběhem o lásce, ve které se oba z páru trápí.¹³² Protagonista se zaváže ke vztahu, který mu nevyhovuje, a drahá polovička ho „prožene peklem“. Autor textu zde využívá přirovnání přítelkyně hlavní postavy k nabitě zbrani a vztah zpodobňuje jako řetězy lásky. Zřejmě i dívka není v jejich vztahu šťastná, jelikož si musí malovat úsměv na rty. Catherine Walthallová přirovnala tuto skladbu k současným seznamovacím aplikacím. Lidé vybírají svého partnera zejména vzhledem, tudíž je možné, že *You Give Love a Bad Name* může v dnešní době zažívat více lidí než dříve.¹³³

Třetí skladba *Livin' On a Prayer* je další významný počín skupiny, který se hluboce zapsal do dějin populární hudby. Bon Jovi k této skladbě poskytl prohlášení: „Příběh pojednává o tom, jak dvě děti – Tommy a Gina – čelí životním zápasům a jak je jejich láska a ambice dostanou přes těžké časy. Jedná se o dělnickou třídu... Chtěl jsem začlenit filmový prvek a vyprávět příběh o lidech, které jsem znal. Takže místo toho, co jsem udělal v ‚Runaway‘, kde dívka neměla jméno, dal jsem jim jména, která jim

¹³² Catherine Walthall, *Meaning Behind Bon Jovi's "You Give Love a Bad Name": Why It's a Timeless Tale* [cit. 9. 6. 2022], <https://americansongwriter.com/bon-jovi-you-give-love-a-bad-name-song-meaning-timeless-tale/>

¹³³ Tamtéž.

dala identitu... Tommy a Gina nejsou dva konkrétní lidé; představují životní styl.“¹³⁴ Skladba je negativem předešlé skladby *You Give Love a Bad Name*, která se snaží ukázat ryzí lásku páru, jemuž v životě nic nechybí, když jsou spolu.

Social Disease je následující skladbou alba *Slippery When Wet*. Sociální nemocí je myšlena láska, se kterou se nedá žít, ale bez ní by posluchač zemřel. Touto nemocí jsou poznamenáni všichni od elit až po nejnižší sorty společnosti. Infekci – lásku – nelze skrývat. Před láskou nelze utéct, vždy si vás najde. Autor zde přirovnává člověka ke slepému dítěti hrajícímu si na schovávanou. Když se touto nemocí nakazíte, žádné léky vám nepomohou se vyléčit. Poslední dvojverší nalezne odpověď na vyléčení člověka ze sociální nemoci: „You're right, nothing a shot can't cure.“ Jedinou šancí, jak se uzdravit z této infekce, je výstřel.

Pátou skladbou je *Wanted Dead or Alive*. Skupina uvedla, že napsat tento text bylo snadné, protože je založen na zkušenostech členů kapely. Byla vytvořena paralela života členů skupiny na turné a života kovbojů mimo zákon. V refrénu Bon Jovi zpívá, že je kovboj a jezdí na ocelovém koni. Opět zde slyšíme metaforu motorčky. Tím, že popularita skupiny roste, fanoušci ji budou vyhledávat, ať už bude koncertovat, nebo se rozpadne. Věty „někdy spím, někdy to není celé dny“ ukazuje podobnost života rockové hvězdy a psance na Divokém západě. „Chodím po ulicích s nabitou šestistrunkou na zádech“ znovu spojuje tyto dvě identity do jedné. Nabitou šestistrunkou je myšlena naladěná kytara rockové hvězdy, ale na Divokém západě se zase využívaly kolty, které měly zásobník na šest kulek. Stejně tak obě identity poznávají miliony tváří a hodně cestují.

Dalším počinem je *Raise Your Hands*. Zde je myšlenka triviální – skladba cílí na fanoušky během koncertů, aby zvedali ruce vzhůru. V ten moment jsou fanoušci, kteří přišli na koncert, zajatci skupiny, kteří na ně míří zbraněmi – hudebními nástroji. Proto je zpěvák nabádá k tomu, ať zvednou ruce. Druhá sloka prozrazuje, jak se bude zpěvák chovat během koncertu. Bude v první linii chodit kolem všech svých příznivců a klidně pozvedne vlajku, pokud ho budou lidé bránit. V závěru skladby znovu vyzývá všechny zvedat ruce a vyjmenovává města, kde případně budou hrát. Skladba je celá připravená na to, aby během živého vystoupení Bon Jovi zařadil název města, kde momentálně hrají.

Sedmou písní je power balada *Without Love*. Příběh je o muži, který má zlomené srdce. Ačkoliv potkal dívku, která se mu líbila, rozhodl se ji ani neoslovit. Bez lásky, které se muž momentálně vyhýbá, nemůže najít nové známosti, ale zároveň se bez lásky necítí dobře. Hlavní postava brala lásku jako

¹³⁴ Charlie's 80s Blog, *This Day In Music, February 14th* [cit. 9. 6. 2022], <https://charlies80sattic.com/2021/02/14/this-day-in-music-february-14th/>

samozřejmost, ale po svých zkušenostech, zlomil nad vztahy hůl. Nakonec se rozhodne posunout dál, protože bez lásky není šťastný a již se jí dál nebude obávat.

V duchu power balad se nese i další skladba *I'd Die for You*. Hlavní hrdina své přítelkyni vyznává bezmeznou lásku, kterou k ní cítí.

Devátá skladba *Never Say Goodbye* je o rozchodu páru. V první sloce muž popíjí alkohol nejspíš někde v baru a začíná pomalu svítat. Ačkoliv je s ním v místnosti mnoho lidí, jediným přítelem je láhev alkoholu, kterou popíjí. Vzápětí muž vzpomíná na svůj poslední vztah v souvislosti se sexem v autě. Tak si hlavní postava říká, že se nesmí loučit *sbohem*, protože se chce ke své bývalé přítelkyni navrátit a nikdy se nerozloučit. Druhá sloka se také nese ve vzpomínkovém duchu. Muž si vzpomíná na závodění v autech se svou milou, popíjení piva u rádia a tancování na její oblíbenou píseň. Zkrátka si nepřeje nic jiného, než aby se vrátil do svých nejoblíbenějších vzpomínek a zůstal s ní navždy.

Celé album je zakončeno písní *Wild in the Streets*. Mladý muž vzpomíná na to, jak se seznámil se svou přítelkyní, když byli mladší a užívali si života. Byla to jeho sousedka a její otec jí zakázal jít ven. Proto utekla oknem, aby to otec nezjistil. Refrén vyjasňuje důvod, proč musela zůstat doma, když spolu měli sex na zadním sedadle v autě. Opět se ve skladbě objevuje vysoký počet citoslovcí „woah-oh-oh“, u kterých jsme si již ve skladbě *Let it Rock* vysvětlovali možnou souvislost s vydáváním zvuků během sexuálního aktu.

Bathory – Blood Fire Death (1988)

První skladba v albu nese název *Odens Ride Over Nordland*. V této skladbě není žádný text, avšak můžeme slyšet cval koní, který ohlašuje bitvu.

Druhá píseň v tomto albu se jmenuje *A Fine Day to Die*. Začátek skladby navazuje na předešlou instrumentální předehru, jelikož slyšíme stejný cval koní. První tři sloky skladby, které jsou slyšet za zvuků akustické kytary, jsou převzaty z knihy *Král ve žlutém* od Roberta W. Chamberse. Skladba vypráví o atmosféře před bitvou. Noc je tichá, přesto je podivná a nikdo nespí. Muži, kteří se chystají na bitvu, sedí u táborových ohňů a čekají na svítání, tedy na boj. Až slunce prolomí studený opar, na kopci se objevují prapory protivníků. Starší muži pohledí hluboko do ohně a pronesou, že je krásný den na smrt. Vzhledem k faktu, že se vojáci nebáli zemřít, mohlo by se jednat o severské Vikingy, které dle skandinávského folklóru čekala po smrti v bitvě Valhala.¹³⁵ Ocel z oštěpů jasně září po dopadu prvních slunečních paprsků. Text končí pětkrát opakovaným slovem „die“.

¹³⁵ Helena Kadečková, *Soumrak bohů – Severské mýty a báje*, (Aurora – Praha, 2009), s. 51.

Třetí skladba s názvem *The Golden Walls of Heaven* je o válce mezi peklem a nebem. „Two eyes like burning embers“ metaforicky zpodobňují satana, který pozoruje a čeká na vhodný okamžik k útoku. Andělé smrti se vynořují na obloze, jejich trnité hlavy a špičaté končetiny stoupají k nebesům a útočí na perlové brány. Zvuky a výkřiky války se rozléhají po celém světě. Nebe je v posledních bolestech smrti. Démoni znesvěcují svatý prostor a následně ďábel masturbuje na zlatém trůně. Všude jsou rozházená křídla jakožto trofeje za vítězství. *The Golden Walls of Heaven* zobrazují stejný výjev jako poslední skladba Slayer – *Raining Blood*. Píseň nese textovou zajímavost – první písmena řádků každé sloky dohromady dají slovo „satan“.¹³⁶ Tím skupina pracovala i s podprahovým sdělením.

Čtvrtá píseň s názvem *Pace'Till Death* vypráví příběh muže, jehož život se chýlí ke konci. Okolí není ve skladbě nijak popsáno, ale mohlo by jím být bitevní pole, kde se protagonista snaží zaútočit na nepřítele. Bohužel byl příliš pomalý a slyší praskání kostí. V tom se začne vznášet nad zemí. Hlavní postava říká, že je již pozdě na to, aby se vrátil zpět. V textu je rovněž zachyceno, že hrdina prahne po nastávající skutečnosti – vejít do Valhaly. Následující pasáž popisuje světlo, které hlavní postavě kmitá před očima.

Pátá skladba s názvem *Holocaust* představuje píseň o jaderných hlavicích, které způsobí konec světa. První sloka představuje osudný den, kdy světové mocnosti zmáčknou červené detonační tlačítko. Tyto zkázonosné zbraně připodobňuje skupina k semenům smrti. Každá střela má své číslo pro konkrétní město. Vypravěč polemizuje nad tím, že by jej zajímalo, které číslo je určeno pro jeho město a které pro to posluchačů. Po větě „připravte se zemřít“ následuje odpočet s větou „rakety jsou vypuštěny“. Už není čas činit pokání, cítit lítost nebo žádat o milost. Není způsob to vrátit zpět. Slovem „holocaust“ píseň končí.

V šesté skladbě *For All Those Who Died* je vzdáván hold těm, kteří zemřeli beze strachu. Těm, kteří hlasitě plakali, ale jejich slzy nebyly nikdy slyšet. Těm, kteří hořeli nazi, ale usmívali se. Necítili strach, ale pýchu. Věděli, že samotná smrt je může očistit. Album opět staví příběh na vikingské udatnosti a nebojácném duchu severanů.

Následující píseň se jmenuje *Dies Irae* – z latiny je termín přejat jako *Den hněvu*. Pojednává o člověku, který se upsal ďáblu, ale po smrti jej čekají pouze zuřící plameny. Pán pekel nazývá upsané svými dětmi. Jakmile satan dobude nebesa, předá svým uctívačům nesmrtelnost. Můžeme zde sledovat určitou zajímavost v textu – první písmena všech řádků dávají dohromady větu „CHRIST THE BASTARD SON OF HEAVEN“.

¹³⁶ H, *Bathory – Blood Fire Death* (1988) [cit. 16. 6. 2022], <http://sicmaggot.cz/minulost/bathory-blood-fire-death-1988/>

Osmou skladbu představuje počin *Blood Fire Death*. Tato píseň vypráví příběh o věčném boji proti nepřátelskému útlaku. Vnitřní síla, čest a hrdost pravých vikingských válečníků vyhrává nad systémem plným pokrytectví. Celý utlačovaný lid se vzbouří a rozhodne se porazit svůj osud, který je jim předurčen. Je vyhlášena poslední bitva, nejkrvavější bitva proti tyranii. Ke konci tohoto boje se přidá i bůh kladiva – Thor. Ke konci skladby je všem těmto válečníkům ukázána svoboda, která na ně čekala za temnotou a lží tohoto světa. Možná interpretace příběhu by mohla být metaforicky orientována na válku severské kultury, která se chce osvobodit od křesťanství a nabudit lid pro boj. Blackmetalové skupiny na počátku 90. let braly Bathory jako svůj vzor. Co když právě tato skladba podnítila druhou vlnu black metalu k osudu, který je nám znám?

Citron – Radegast (1987)

Vydání alba předcházelo vydání několika singlů: *Kráska a Radegast*, *Zase dál a vzápětí*, *Už zase mi scházíš*, *Sedm životů*. Na internetové stránce www.metalforever.info se k singlu *Kráska a Radegast* autor recenze vyjádřil následovně: „... naprostý vrchol tehdejší tvorby, původně singlovka *Kráska a Radegast*. Příběh, který vás pohltí svojí atmosférou, teatrálností a variabilitou, ve kterém komentovat Křížkův výkon (nelze nezapomenout King Diamonda), na kterém je celá kompozice postavena, lze jediným výrazem. DOKONALÉ.“¹³⁷ Bylo tedy nečekané, že *Kráska a Radegast* nebyla do alba zahrnuta, i když by do něj koncepčně seděla. Ačkoliv se Křížek stal oficiálním zpěvákem za Hranického, tak na přebalu alba Radegasta byla vyfocena stará sestava skupiny. Tak úspěšné metalové album v ČSSR do vydání Radegasta nemělo obdoby. Skupina vydala album v roce 1987 a celkem uvedla přes 200 000 prodaných desek.¹³⁸ Další význam alba můžeme přisoudit tomu, že se jedná o první československou metalovou kapelu, která složila konceptuální album s pohanskou tematikou.

Album uvádí stejnojmenná skladba *Radegast I*. Skladba představuje slovanského boha, po kterém je pojmenováno celé album. První verš pojednává o městě, které je s pověstmi o Radegastovi známé. Z tohoto důvodu samotný slovanský bůh praví staročeským dialektem:¹³⁹ „Rožnovské hodiny bijú.“ Následující verše popisují starousedlický způsob života místních obyvatel. Refrén popisuje Valaško jako zemi, kde vládne Radegast. Druhá sloka informuje o nadlidské výšce tohoto slovanského boha, který je titulován *pánem hor*.

Druhá skladba je pojmenovaná *Zase dál* a pojednává o náročné cestě za jistým cílem, cestou nekonečného potu a dřiny. Člověk jde po cestě, při které ho čekají zklamání a časté pády, ale musí se

¹³⁷ Tamtéž.

¹³⁸ Luboš Martinec, CITRON – Legenda z Ocelového města [cit. 20. 6. 2022], <http://metalopolis.net/Articles/7860/CITRON-Legenda-z-Oceloveho-mesta/>

¹³⁹ Pavel Kosek, *Historická mluvnice češtiny I*, (Masarykova univerzita, 2014), s. 216.

vždy zvednout a pokračovat ve své těžké cestě dál. Také je ve skladbě zmíněno, že vám nikdo v cestě nepomůže a každý čeká na vaši chybu, aby se mohl prosadit.

Třetí skladbou je *Hon na bluda*. V první sloce se představuje skupinka jezdců, která má za cíl zneškodnit záškodníka *bluda*. Podle pověstí by se mohlo jednat o jezdce knížete Radocha, kteří dostali rozkaz ho zničit: „Bluda, ten přízrak... Co pocestné do močálů svádí.“ Bludem se podle valašského folklóru stane člověk, co se ztratí v horách a nedaří se mu vrátit do civilizace.¹⁴⁰ Tudíž bludem nemusela být myšlena přímo fyzická nadpřirozená bytost, ale spíše přízrak, který pocestným škodí po lesích. Ve druhé sloce přichází zvrát. Cílem výpravy nebylo eliminovat bájnou bytost, ale zachránit místního obyvatele, kterého blud svede z cesty a on se ztratí v lese. Po dlouhém hledání se jezdcům nepodaří bluda vypátrat: „Jeho výsměch po kraji se rozléhá.“ Zároveň je potřeba zmínit, že bratr Radocha se také jmenoval Blud, ale ten zastával roli velekněze Radegasta.¹⁴¹ Proto si myslím, že nemá s touto nadpřirozenou postavou nic společného a jedná se jen o shodu jmen.

Už couvám je název čtvrté skladby z alba *Radegast*. Od muže odešla partnerka a on si uvědomuje, jak pro něj byla významná. Klidně by se podvolil jejím přáním, ačkoliv byl v minulosti spíše dominantním typem. Druhá sloka nám objasňuje situaci. Pár se nejspíše před několika dny pohádal a ústřední postava by nejraději vrátila zpět, co vyslovila. V průběhu afektu muž řekl, že by byl nejraději sám, teď si přeje, aby tato slova vůbec nevyslovil. Proto tak často využívá v textu metaforu *couvát*.

Pátou skladbou *Setkání s Radochem* začíná druhá strana desky. Text opět vychází z beskydské pověsti o knížeti Radochovi a jeho ženě Kněhyni. „Já nikdy se neusadil, Myslel moc na sebe... Já nikdy lásku si neudržel.“ Odkazuje na výpravy, které Radoch konal ze svého sídla, přičemž jeho žena vždy očekávala jeho návrat. Při jedné výpravě vzal s sebou Radoch své tři syny, kteří zemřeli v bitvě, a Kněhyně se rozhodla skoncovat s životem svým i jejich pěti dcer. Šla za Radegastem a uprosila jej, aby ji společně s pěti dcerami proměnil v horské potoky. Tak Radegast své milované Kněhyni a dcerám Lubině, Lomné, Bystré, Čeladence a Ostravici zajistil věčné mládí.¹⁴² Proto Radoch ve své skladbě zpívá: „Mám to, co jsem udělal.“ V následující sloce přichází kníže ke své ženě, která je již proměněna. „Teď k tobě přicházím, je v tobě moudro věků.“ Moudro věků odkazuje na vodu, která v potoku proudí. Radoch se zde vyzpovídá ze svých činů.

Šestou skladbou je *Už zase mi scházíš*. Tento text se zabývá tím, že hlavní postavě chybí jeho partnerka, přičemž po ní teskní. Neví, kde ji má znovu najít. Dokonce se mu o ní zdají sny.

¹⁴⁰ Richard Sobotka, *Bájně bytosti na Valašsku*, 2005, s. 7.

¹⁴¹ Taťána Polášková, *Nejkrásnější pověsti z Beskyd a Valašska*, (ALPRESS, 2020), s. 2.

¹⁴² Taťána Polášková, *Nejkrásnější pověsti z Beskyd a Valašska*, s. 6.

Ve smutných chvílích o ní přemýšlí a má její obraz ve své paměti. Dívka se nejspíš rozhodla jejich vztah nadobro ukončit a muž o ní již může navždy jen snít.

Následující dílo *Moravská děvčátka* pojednává o ženách z Moravy. Jsou jako vítr v oblacích, svobodná, ale zároveň něžná a křehká. Vypravěč si pochvaluje Moravu jako pohostinný kraj s krásnými ženami, které jsou společensky přívětivé.

Osmou písni alba je *Valašský rok*. Celá skladba pojednává o čase, který neustále plyne a nelze zastavit. S podzimem se den krátí a chladne. Během zimního období se na Valašsku zastaví čas. Mohlo by to odkazovat na fakt, že se během zimy nekoná dostatek kulturních akcí. To je nekonečný kruh, který se staletí opakuje. V roce 1925 se v Rožnově pod Radhoštěm začala konat folklórní událost Valašský rok, díky níž vzniklo skanzenové městečko.¹⁴³ Skladba by mohla být inspirovaná stejným názvem, avšak pojednávajícím doslovně o časech na Valašsku.

Poslední skladba *Radegast II* uzavírá celý koncept alba. Pojednává o konci lidského pokolení a opěvování Radegasta, který vždy chránil lidstvo. Radegast býval jako bůh spojován s pohostinností a válečnictvím.¹⁴⁴ Z tohoto důvodu o něm skupina zpívá: „Však tolik dobra, co pro lid udělal.“ Veršem připomínajícím, že Radegast byl i bohem války je: „Síla tak záhadná... Síla jeho, válka má.“

6.1 Výsledky

Iron Maiden – Seventh Son of a Seventh Son (1988)

Představitelem nové vlny britského heavy metalu byla skupina Iron Maiden. Album *Seventh Son of a Seventh Son* obsahovalo celkem osm skladeb, které tvořily jeden ucelený příběh. Můžeme tedy stanovit, že se jedná o konceptuální album, které bylo vydáno dříve než konceptuální album *Operation: Mindcrime* od skupiny Queensrÿche. Celé album je do značné míry inspirováno dílem Orsona Scotta Carda *Seventh son: Book One of the Tales*. Hlavní postavy jsou zasazeny do souboje dobra proti zlu, ale jejich osud dopadne špatně. Obecně bychom tedy mohli považovat téma alba za baladu inspirovanou romantismem

19.

století.

Iron Maiden tak vytvořili fantasy příběh. V příběhu jsme se setkali s nadpřirozenými postavami nebo schopnostmi, kterými běžný člověk nedisponuje, a s okultními odkazy. Ačkoliv se v příběhu zjevoval satan, nejedná se o text, který by vyzdvihoval satanismus. Raději bych se k tomu vyjádřila tak, že příběh

¹⁴³ Valašské muzeum v přírodě, *Historie a vznik muzea* [cit. 21. 6. 2022],

<https://www.nmvp.cz/roznov/informace-pro-navstevniky/historie-a-vznik-muzea>

¹⁴⁴ Jan Hrdina, *Slunce s mečem v ruce: Kde se vzal mýtický Radegast?* [cit. 21. 6. 2022],

<https://www.stoplusjednicka.cz/slunce-s-mecem-v-ruce-kde-se-vzal-myticky-radegast>

byl zasazen do křesťanské mytologie a satan zde byl od první skladby prezentován jako záporná postava. Je třeba uznat, že první skladba *Moonchild* popisovala rituál Liber Samekh od Aleistera Crowleyho, ale tímto byla divákům předvedena zápletka, která doprovázela celý příběh. Z okultního aspektu se v příběhu vyskytovaly postavy satana – pána pekel, archanděla Gabriela – anděla, který svrhl satana z nebes, *sedmého syna*, který disponuje schopností věštit budoucnost, proroka, jenž ve skladbě *Can I Play With Madness* naučil *sedmého syna* věštit, a nakonec *sedmého syna sedmého syna*, který získal léčitelské schopnosti a stal se prorokem. Podle rozdělení témat dle Deeny Weinsteinové můžeme jasně říct, že se jednalo o chaoticky založený text. Jedinou skladbou, kde se částečně projevoval dionýský obsah, byla skladba *The Evil That Men Do*. Zde *sedmý syn* vyznával lásku ženě (případně dceři satana), ale hlavním tématem byla sebevražda protagonisty. Proto bych stále *The Evil That Men Do* hodnotila jako chaotický obsah skladby.

Slayer – Reign in Blood (1986)

Thrashmetalový *Slayer* měl rozhodně nejkontroverznější obsah textů z našeho výběru. Album bylo silně politicky a teologicky zaměřené. *Reign in Blood* rozhodně není konceptuální album, ale jistou návaznost textu zde můžeme pozorovat. Zejména ve skladbách, které se věnují tématu satanismu. Ačkoliv je album plné násilí a rouhání, zaujalo mě, jakým způsobem skupina přistupovala k politickým tématům. Když ve skladbě *Angel of Death* ohavným způsobem popisovala skupina všechny hrůzy, které prováděl vězňům Josef Mengele, rozhodně se jedná o nejpoličtější založenou skladbu z celého výběru. U skladby *Jesus Saves* můžeme pozorovat politický aspekt. Skupina se zde navází do katolického způsobu života a kritizuje pokrytectví církve. Skladba *Necrophobic* pomocí agresivní a tvrdé hudby autenticky připomněla, jaké myšlenky přicházejí člověku, který trpí nekrofobií. Následně bychom si mohli povědět o konceptu, který jsem z alba vypožorovala. Skladba *Altar of Sacrifice* popisuje obětování panenské dívky, která se transformuje v satana. Tento rituál se objevuje i v poslední skladbě alba, jelikož je rituál jedním ze způsobů, jak může pán pekel získat sílu. Sedmá píseň *Reborn* také patří do ďábelského konceptu. Příběh pojednává o čarodějnici, která se upsala satanovi a ten jí za to slíbil nesmrtelnost. Skladba odráží negativní názor na čarodějnické procesy. Hlavní postava nakonec prozradí své čarodějné schopnosti a uvalí na svět prokletí. Skladba *Epidemic* sice nese do konceptu satana, ale dalo by se pochopit, že se jedná o jisté prokletí, které čarodějnice na svět uvalila. Ve skladbě *Postmortem* muž zavraždí a smrt jej přivede do očištnice – pekla. Poslední počín *Raining Blood* vysvětluje celou myšlenku, proč satan lační po krvi. Jakmile nabral dostatek sil, zaútočil na nebesa, která si podrobil, a začal panovat svému světu zrozenému z krve. Celé album můžeme snadno zařadit mezi

chaotický obsah. Není zde jediný náznak dionýského textu. Z okultní perspektivy zde vystupuje satan, kanibal, satanský kněz, démon Baphomet, čarodějnice, vrah nebo smrt.

Bon Jovi – Slippery When Wet (1986)

Bon Jovi si vybrali jinou cílovou skupinu, a jí přizpůsobili hudbu i texty. V albu se často vyskytovala power balada, témata spojená s láskou, nezávazným sexem a rockovou tradicí. Láska je zde znázorněna v různých podobách: láska jako vězení, pravá láska, láska jako nakažlivá nemoc, bez které člověk nedokáže žít, opětovné přijetí lásky, bezmezná láska či vzpomínání na lásku. Skupina zde nerozebírá složité politické a společenské otázky. Snaží se být přístupná co nejširšímu publiku. Z toho důvodu může ve výsledku text působit do značné míry jednotvárně a naivně. Deena Weinsteinová by album *Slippery When Wet* rozhodně hodnotila jako dionýský obsah.

Bathory – Blood Fire Death (1988)

Skandinávská představitelka Bathory nám předvedla album, které bylo vytvořeno na základě pohanské tematiky, s vikinky a satanismem. Jedinečným aspektem alba byla inspirace severskou mytologií. Proto se ve skladbách objevoval tradiční skandinávský folklór ve formě Valhaly, boha Thora či Ragnaröku. Otázka křesťanství a satanismu zde představuje problematické téma. Nechuť ke křesťanství je ve skandinávských zemích silně zakořeněna a toto album nepřímo navedlo budoucí skupiny k tomu, aby začaly proti této víře bojovat. Míra rouhání je v albu velká, například nenávisť a znesvěcení křesťanství v podobě masturbace satana na nebeském trůnu by se neobjevila ani v albu skupiny Slayer. Album plně disponuje chaotickým obsahem. Stejně jako u Slayer v něm nenacházíme jediný náznak dionýského textu.

Citron – Radegast (1987)

Jako poslední album k analýze byl vybrán *Radegast* jakožto představitel metalové hudby v ČSSR. Skupina Citron si vybrala koncept alba slovanského boha a folklór spojený s Valašskem. Ačkoliv je album *Blood Fire Death* skupiny Bathory významné z důvodu vnesení pohanské tematiky do metalové hudby, český *Radegast* album skandinávské kapely předběhl o rok. V albu se objevují skladby založené

na pověstech, valašském folklóru nebo opěvování Moravy. Skupina vydala i dvě power balady, které do konceptu Radegasta sice nezapadají, zato společně představují příběh o rozchodu. Mezi skladby založené na slovanské tradici patří *Radegast I*, *Hon na bluda*, *Setkání s Radochem*, *Valašský rok* a *Radegast II*. Celkem čtyři skladby by se daly zařadit mezi chaotický obsah. *Zase dál*, *Už couvám*, *Už zase mi scházíš*, *Moravská děvčátka* a *Valašský rok* se řadí mezi dionýské texty. Album nenese žádné politické aspekty, jelikož kultura v ČSSR byla pod státním dohledem. Samozřejmě musely být všechny oficiální skupiny politicky korektní, v opačném případě by mohly být zakázány. Album *Radegast* se tak opírá o folklórní tradice a pověsti, které byly v průběhu totalitního režimu podporovány.

Z výsledků můžeme potvrdit první hypotézu. Tvrdší subžánry metalové hudby využívají chaotické obsahy v textu. Skupiny Slayer a Bathory ve svých textech nejčastěji použily témata satanismu, znesvěcování a obsah spojený se smrtí či válkou. Kapela Bathory současně pomocí satanistických témat znevažovala křesťanství a někdy až vulgárně zpívala o znesvěcování křesťanských hodnot. Skupina Slayer také využívala téma satanismu, avšak spíše z politických důvodů. Thrash metal také dehonestoval křesťanství, ale častěji zkoumal pokrytectví a faleš, které jsou v křesťanství patrné. Zde se dostáváme k druhé hypotéze, že americké subžánry metalové hudby častěji využívají ve svých textech politický kontext. U Slayer jsme zaznamenali již zmiňované politické názory na nefunkčnost křesťanství. První skladbou alba byl *Angel of Death*, která pojednávala o hrůzách, které se děly v koncentračním táboře Osvětim. U skladby je také patrný silný politický význam. Hair metal se ale také řadí do americké populární hudby a v albu *Slippery When Wet* nepozorujeme v písních žádné politické významy. Druhá hypotéza se tedy nepotvrdila, jelikož byl zjištěn pouze jeden představitel, který hypotézu splňuje. Proto by americké prostředí nemuselo mít vliv na prezentaci politických názorů v metalové hudbě. Třetí hypotéza zkoumala hair metal a předpovídala, že se u tohoto žánru projeví větší zájem o sex, drogy a rock. Toto tvrzení se potvrdilo, jelikož dionýský obsah se projevoval u všech skladeb alba *Bon Jovi*. Nejčastějším tématem, které se projevovalo v celém albu, byla láska, která často odkazovala na sex. Také se zde objevilo opěvování rockové tradice. Postavy ve skladbách nasedaly na „rockin' horse“ či „rockovaly“. Z toho můžeme vyvodit, že se potvrdila i třetí hypotéza.

7 Praktická část – kvantitativní výzkum

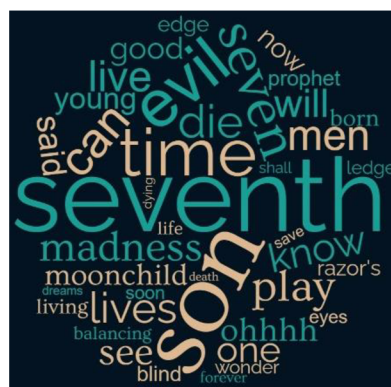
Iron Maiden – Seventh Son of the Seventh Son

Album *Seventh Son of the Seventh Son* obsahuje 8 skladeb a celkem 2 143 slov. Nejčastěji používanými slovy v textech představovala ta, která vychází ze samotného názvu alba. Slovo „seventh“ získalo celkem 42 opakování a „son“ se opakovalo 38x, což znamená, že tato dvě slova byla téměř dvakrát častěji využívána než slovo „evil“, které se umístilo na třetím místě. Důvodem, proč se slova „seventh“ a „son“ vyskytují v textech nejčastěji, je to, že se jedná o konceptuální album skupiny Iron Maiden. Stejně téma o *sedmém synovi* se objevuje ve více pasážích alba, tudíž musí být tato dvě slova nejčastěji zastoupena. Do rovnice si dosadíme výsledné skóre 1 537,2, které vydělíme počtem slov. Z toho nám vyjde výsledný index emocí 5,41. Z výsledků můžeme vyvodit závěr, že album emocionálně nejvíe výrazné štěstí, ale ani neštěstí. Z 15 nejčastějších slov se nachází pouze dvě s nižším skórem štěstí. Jsou

Počet	Slovo	Skóre štěstí	Výsledné skóre
42	Seventh	5,08	213,36
38	Son	7,12	270,56
22	Evil	1,9	41,8
22	Time	5,74	126,28
19	Seven	5,66	107,54
16	Can	5,62	89,92
15	Die	1,74	26,1
15	Play	7,26	108,9
14	Live	6,84	95,76
14	Lives	6,22	87,08
14	Madness	3,6	50,4
14	Men	5,94	83,16
13	Know	6,1	79,3
13	See	6,06	78,78
13	Will	6,02	78,26
Celkem počet slov			284
Celkem výsledné skóre			1 537,2
Výsledný index emocí			5,41

Obrázek 3, Tabulka nejčastějších slov Iron Maiden

jimi „evil“ (1,9) a „die“ (1,74). Nejvíce se v textu nacházela neutrálně zabarvená slova. Slova, která získala z výběru vyšší skóre štěstí, jsou „son“ (7,12), „play“ (7,26) a „live“ (6,84). Album podle indexu čitelnosti SMOG dosahuje hodnoty 5,61. Nejedná se o nijak komplikovaný text, protože podle přiložených tabulek spadá do kategorie „velmi snadné čtení“, jemuž porozumí žák 5. třídy.

Obrázek 4: Shluk Tagů k albu Iron Maiden – Seventh Son of the Seventh Son

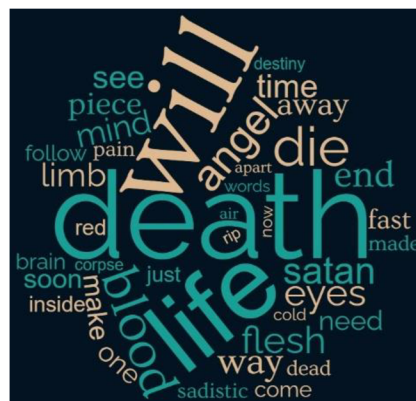
Slayer – Reign in Blood

Album Reign in Blood obsahuje 10 skladeb a celkem 1 699 slov. Nejčastěji užívaná slova v albu byla „death“ (30×) a „will“ (27×). Z patnácti nejčastěji užívaných slov byly pouze tři s nízkým skóre štěstí: „death“ (1,54), „die“ (1,74) a „satan“ (2,56). Výsledné skóre všech slov činí 768,71. Toto číslo vydělíme počtem slov, která byla ve výběru: 163. Výsledný index štěstí alba Reign in Blood činí 4,65. Ačkoliv je výsledek pod neutrálním emocionálním bodem, očekávalo se v hypotéze, že získá nižší výsledek. Ačkoliv se v hypotéze počítalo s výrazně nižším výsledným indexem emocí, tak nejpoužívanější slovo

Počet	Slovo	Skóre štěstí	Výsledné skóre
30	Death	1,54	46,2
27	Will	6,02	162,54
19	Life	7,32	139,08
10	Die	1,74	17,4
10	Blood	3,82	38,2
8	Angel	7,68	61,44
7	Flesh	4,67	32,69
7	Way	5,24	36,68
7	Satan	2,56	17,92
7	Eyes	6,24	43,68
7	End	4,36	30,52
6	Time	5,74	34,44
6	Mind	6,04	36,24
6	Away	4,22	25,32
6	See	6,06	36,36
Celkem počet slov		163	
Celkem výsledné skóre		758,71	
Výsledný index emocí		4,65	

Obrázek 5: Tabulka nejčastějších slov Slayer

„death“ mělo nejnižší skóre štěstí. Mezi nejpoužívanější slova, která měla vysoké skóre štěstí, patří „life“ (7,32) a „angel“ (7,68). Index čitelnosti SMOG získal 7,52 bodů, což se rovná snadno čitelnému textu na úrovni studia 6. třídy.

Obrázek 6, Shluk Tagů k albu Slayer - Reign in Blood

Bon Jovi – Slippery when wet

Třetí studiové album skupiny Bon Jovi obsahuje 10 skladeb a 2 782 slov. Nejvíce využívaným slovem alba bylo „love“ (47×). Druhé nejčastěji zastoupené slovo „let“ se opakovalo celkem 35× a „Wild“ 29×. Výsledné skóre štěstí činí 1 888,28 bodů. Po zprůměrování zjistíme výsledný index emocí 5,86, což je zatím ze všech alb nejvíce, ale hypotézy očekávaly vyšší emocionální index. Slovo s nízkým skórem štěstí se v tabulce nejčastějších slov umístilo pouze jedno, a to „bad“ (21x) se skórem štěstí 2,64. Vysoké skóre štěstí bylo vyhodnoceno celkem u čtyř slov. Nejpočetnější slovo bylo zároveň i s nejvyšším skórem štěstí „love“ (8,42). Dalšími příklady vysokých hodnot štěstí byla slova „give“ (6,54), „raise“

(6,74) a „alive“ (7,18). Dle indexu čitelnosti SMOG (5,58) spadá text do kategorie velmi snadné čtení. Pro porozumění by stačilo absolvovat na základní škole 5. třídu.

Počet	Slovo	Skóre štěstí	Výsledné skóre
47	Love	8,42	395,74
35	Let	5,38	188,3
29	Wild	5,5	159,5
22	Give	6,54	143,88
21	Bad	2,64	55,44
20	Raise	6,74	134,8
20	Say	5,54	110,8
20	Name	5,74	114,8
19	Hands	6	114
19	Streets	5,64	107,16
16	Goodbye	3,7	59,2
15	Know	6,1	91,5
13	Got	5,6	72,8
13	Alive	7,18	93,34
13	Without	3,54	46,02
Celkem počet slov		322	
Celkem výsledné skóre		1 888,28	
Výsledný index emocí		5,86	

Obrázek 8: Shluk tagů k albu Bon Jovi – Slippery When Wet

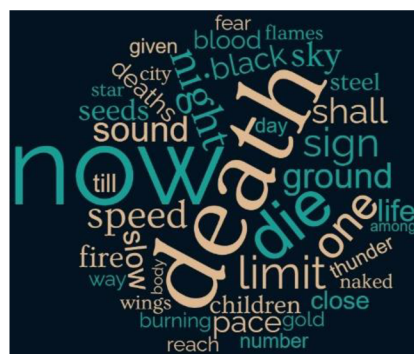
Obrázek 5: Tabulka nejčastějších slov Bon Jovi

Bathory – Blood Fire Death

Blood Fire Death je čtvrté studiové album skupiny Bathory. Z osmi skladeb je úvodní píseň instrumentální, tudíž se v ní nenachází text. Ve zbývajících sedmi skladbách nalezneme 1 570 slov. Mezi nejfrekventovanějšími slova textu patří „now“ (26×) a „death“ (23×). Výsledné skóre štěstí nejčastějších 15 slov činí 752,44. Když se výběr zprůměruje, dostaneme výsledný index emocí 4,98. Zde jsem také očekávala nižší hodnotu, ale výsledek se umístil ve středu emocionální škály. Slova s nízkým skórem štěstí se v seznamu umístila dvě – „death“ (23×) a „die“ (13×). Ačkoliv byl výsledek

Počet	Slovo	Skóre štěstí	Výsledné skóre
26	Now	6,1	158,6
23	Death	1,54	35,42
13	Die	1,74	22,62
9	Limit	4,22	37,98
9	Night	6,22	55,98
9	One	5,4	48,6
8	Sign	5,66	45,28
8	Speed	6,24	49,92
7	Ground	5,68	39,76
7	Shall	5,38	37,66
7	Sky	7,76	54,32
7	Sound	5,86	41,02
6	Black	4,88	29,28
6	Fire	3,8	22,8
6	Life	6,1	36,6
Celkem počet slov		151	
Celkem výsledné skóre		752,44	
Výsledný index emocí		4,98	

emocí neutrální, „death“ a „die“ patří mezi druhé a třetí nejčastěji používané slovo. Do kategorie vysokého skóre štěstí se nad hranici 6,5 umístilo pouze jedno slovo – „sky“ (7,76). SMOG vyhodnotil text jako velmi snadný na čtení s indexem čitelnosti 5,66. Tento výsledek by měl spadat do úrovně pochopení 5. třídy základní školy.

Obrázek 10, Shluk Tagů k albu Bathory - Blood Fire Death

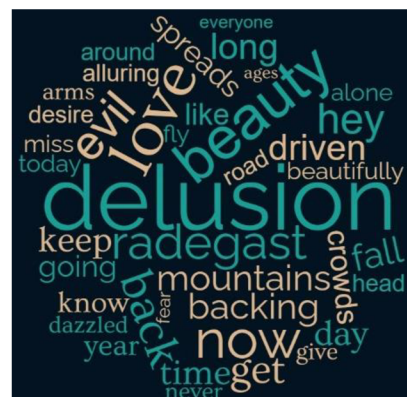
Obrázek 6: Tabulka nejčastějších slov Bathory

Citron – Radegast

Album obsahuje celkem 9 skladeb, které tvoří 1 046 slov. Při zjišťování skóre štěstí se objevil problém u nejčastěji zmíněného slova „blud“. Překladač vyhodnotil anglický ekvivalent jako „delusion“, ale v Hedonometeru se toto slovo nenacházelo. Musela jsem tedy využít synonymum „deception“ (klam). Hedonometer nijak nepočítá se slovanskými bohy, tudíž jsem nemohla přiřadit „Radegastovi“ skóre štěstí. Jak již bylo zmíněno, „delusion“ bylo nejčastěji zmíněné slovo v textu (15x). Slovo „love“ bylo zmíněno 11x a „beauty“ 10x. Když z výběru odstraníme slovo „Radegast“, tak počítáme celkem se 111 slovy, které tvoří výsledné skóre 695,29. Po zprůměrování zjistíme výsledný index emocí 5,44. Slova, které spadají do kategorie s nízkým skóre štěstí jsou „delusion“ (3,39) a „evil“ (1,9). Vysoké skóre štěstí získaly taktéž dvě slova: „love“ (8,42) a „beauty“ (7,76). Dle indexu SMOG se text řadí do kategorie snadné čtení s hodnotou 7,88. K porozumění textu by bylo tedy potřeba absolvovat šest let

studia základní školy.

Počet	Slovo	Skóre štěstí	Výsledné Skóre
15	Delusion	3.39	50,85
11	Love	8.42	92,62
10	Beauty	7.76	77,6
9	Now	5.9	53,1
8	Black	4.88	39,04
8	Evil	1.9	15,2
8	Radegast	-	-
7	Get	5.92	41,44
7	Hey	6.06	42,42
6	Retreat	5.18	31,08
6	Day	6.24	37,44
6	Driven	5.96	35,76
6	Fall	4.04	24,24
6	Keep	5.86	35,16
6	Long	4.74	28,44
Celkem počet slov		111	
Celkem výsledné skóre		604,39	
Výsledný index emocí		5,44	

Obrázek 7: Shluk Tagů k albu Citron – Radegast

Obrázek 8: Tabulka nejčastějších slov Citron

7.1 Výsledky

Při zprůměrování počtu slov na skladbu zjišťujeme, že interpret Bon Jovi na svém albu používá 278,2 slov na skladbu, což je ve výběru sledovaných alb nejvíce. Druhý největší počet slov na píseň mají Iron Maiden s počtem 267,8 slov na jednotlivou skladbu. Kapela Bathory na svém albu má první skladbu čistě instrumentální, proto ji do průměru nebudu zahrnovat a výsledek je tedy 224,2 slov na skladbu. S druhým nejnižším výsledkem slov na skladbu skončila skupina Slayer, která využije 169,9 slov. Na poslední místo nám tedy zůstává česká kapela Citron, která si vystačí s 116,2 slovy na skladbu.

Interpret	Počet skladeb v albu	Celkový počet slov v albu	Průměrný počet slov na skladbu
Bon Jovi	10	2 782	278,2
Iron Maiden	8	2 143	267,8
Bathory	7 (+ 1 instrumentální)	1 570	224,2
Slayer	10	1 699	169,9
Citron	9	1 046	116,2

Obrázek 9: Tabulka slov v albech

Interpret	Nejčastěji užívané slovo	Opakování daného slova
Bon Jovi	Love	47x
Iron Maiden	Seventh	42x
Slayer	Death	30x
Bathory	Now	26x
Citron	Delusion	15x

Při sledování výsledků se můžeme podívat na to, která skupina z výběru využívá nejvíce opakuje slovo. Nejvíce ze všech se opakovalo slovo „love“ v albu Slippery When Wet s počtem 47 opakování. Jako druhé album s jedním určitým opakuje se slovem vyšlo album Seventh Son of the Seventh Son od Iron Maiden, kteří zopakovali slovo „seventh“ celkem 42x. Kapela Slayer na svém albu Reign in Blood opakuje slovo „death“ 30x. Bathory použili v albu Blood Fire Death „now“ celkem 26x. Nejméně opakuje se slova vidíme u české kapely Citron, kde se slovo „delusion“ zopakovalo pouze 15x. Vidíme tedy, že ačkoliv je Seventh Son of the Seventh Son od Iron Maiden konceptuální album, které vypráví jeden příběh, vyšší počet opakování nejvíce užívaného slova sledujeme u interpreta Bon Jovi, jenž má každou skladbu s jiným příběhem. Kapela Citron opakovala slova nejméně, což nám rezonuje s výsledkem, že má v celém albu nejméně požitých slov.

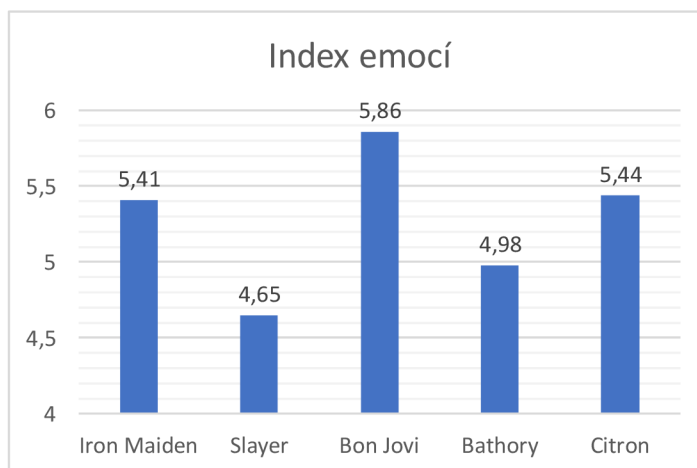
Obrázek 10: Tabulka nejčastěji používaných slov

Po srovnání výsledků můžeme vydedukovat, že s vyšším počtem slov na jednotlivou skladbu se také zvedá počet opakování nejčastěji užívaného slova alba. Jediný rozdíl je v tom, že se v tabulce vyměnila skupina Slayer s Bathory. K objektivnímu výsledku, jaké slovo se nejčastěji využívá ve skladbě, musíme přihlídnout k počtu slov v albu. Abychom zjistili možný výskyt slova, zjistíme jeho index. Ke zjištění tohoto indexu musíme nejčastěji opakované slovo vydělit celkovým počtem slov. Z toho nám vyjde desetinné číslo. Tudíž nejvyšší výskyt opakování slov můžeme pozorovat u skupiny Iron Maiden (0,01959), na druhém místě se umístila skupina Slayer (0,01765), třetí v tabulce se se slovem „love“ umístila kapela Bon Jovi (0,01689). Skupina Bathory zaujala předposlední místo s indexem slova 0,01530 a nejméně opakování se objevilo u skupiny Citron (0,01434).

Interpret	Nejčastěji používané slovo	Index slova
Iron Maiden	Seventh	0,01959
Slayer	Death	0,01765
Bon Jovi	Love	0,01689
Bathory	Now	0,01530
Citron	Delusion	0,01434

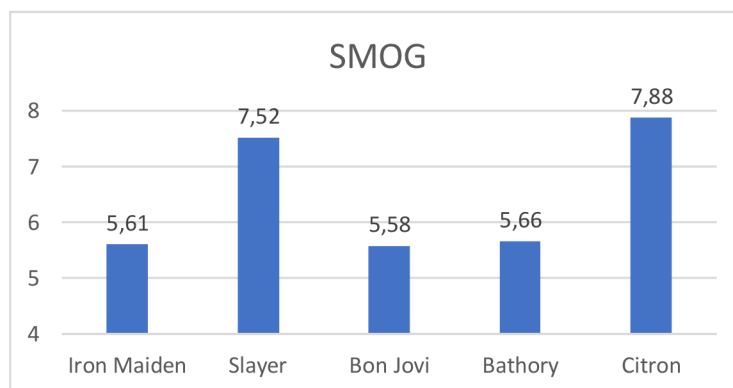
Obrázek 11: Tabulka nejčastěji užívaných slov po zprůměrování

Pomocí předem určených nástrojů byly zjištěny data reprezentativních interpretů jednotlivých subžánrů metalové hudby. Pomocí propočtu 15 nejčastěji opakovaných slov vyšel výsledný index emocí. Slayer se umístili s indexem emocí 4,65 na nejnižší příčce. Tudíž můžeme konstatovat, že thrash metal má nejnižší emocionální hodnotu. Druhou skupinou s nejnižší hodnoceným indexem štěstí se stali Bathory. Ti získali dle propočtu index emocí 4,98. Iron Maiden společně se skupinou Citron se umístili výš s podobným výsledkem 5,41 a 5,44. Představitel hair metalu Bon Jovi získal podle Hedonometeru nejvyšší emocionální index 5,86 a tímto získává post subžánru metalu s nejvyšším indexem emocí.

Obrázek 12: Graf – Index emocí

Očekávala jsem, že výsledky budou mít větší rozsah. Rozdíl mezi nejnižše hodnoceným a nejvíce hodnoceným příkladem je 1,21. Zároveň jsem mylně předpovídala, že všechny výsledky budou mít nižší emocionální hodnotu, protože index 5 představuje neutrální bod štěstí. Pomocí těchto výsledků bychom mohli určit, že s narůstající „tvrdostí“ metalových subžánrů klesá jejich index emocí. Ačkoliv jsou všechny výsledky blízko neutrálního bodu štěstí, přesto můžeme říct, že Slayer a Bathory mají nejnižší index emocí a tím se potvrzuje čtvrtá hypotéza, která byla dříve určena.

Obrázek 13: Graf – Index SMOG

Pomocí nástroje SMOG zjistíme, kolik je třeba absolvovat let studia jazyka. Jazykově nejkompexnější se ve výsledcích projevila česká skupina Citron, kde index SMOG dosáhl čísla 7,88. K pochopení textu by bylo potřeba mít přibližný stupeň vzdělání jazyka druhého stupně základní školy (6. třídy). Slayer s indexem SMOG 7,52 jsou hned za českou skupinou. Následující tři interpreti měli velice podobný výsledek, který dosahoval stupně vzdělání páté třídy základní školy. S indexem 5,66 se na třetím místě umístila skupina Bathory, skupina Iron Maiden na čtvrtém místě získala index 5,61 a nejsnadněji pochopitelný text vyšel u interpreta Bon Jovi s indexem 5,58.

8 Závěr

Tato diplomová práce zkoumala obsah textu stylově žánrových typů metalové hudby. Cílem bylo prozkoumat a potvrdit, že vybrané subžánry jsou natolik rozdílné, aby se daly zkoumat selektovaně. Samotný pojem heavy metal je nadřazeným pojmenováním vývojové fáze hudby z rockové tradice a zkoumání pod obecným názvem by zkreslovalo jeho výsledky. Jak jsme se dozvěděli od Deeny Weinsteinové, metalové texty mají široký rejstřík témat. Kdyby se tato hudba zkoumala podle vybraných subžánrů, celý výzkum tohoto specifického druhu hudby by byl snadnější. Když se na akademické půdě zkoumá obecně heavy metal, je potřeba si uvědomit, že pod tuto terminologii spadá

jak skupina Slayer, tak i Bon Jovi. Záleží pouze na výzkumníkovi, jaký reprezentativní vzor ke zkoumání vybere. Dále také závisí na vybraném příkladu, zda studie vyberou představitele hair metalu, který bude zpívat v dionýském stylu o lásce, sexu a drogách, nebo skandinávského metalu, ve kterém budou texty obsahovat chaotický obsah plný démonů a obrazů smrti.

Ke zjištění, jestli jsou si jednotlivé subžánry natolik rozdílné, jsem se rozhodla podrobit je hlubšímu zkoumání. Ke srovnání jsem vybrala představitele nové vlny britského heavy metalu, thrash metalu, hair metalu, skandinávského metalu a metalu v ČSSR. Všichni představitelé kromě české skupiny Citron skládali texty v anglickém jazyce. Mezi alby se objevovaly koncepty, které skladby spojovaly. V případě Iron Maiden se jednalo o celé konceptuální album, které tvořilo jeden ucelený příběh. Téměř třetina diplomové práce zkoumala pomocí kognitivní lingvistiky obsah témat jednotlivých skladeb. Představitelé NWOBHM, thrash metalu a skandinávského metalu měli texty zaměřené na chaotický obsah. Rozdíl mezi nimi představovaly následující nuance. Ačkoliv Iron Maiden využívali tematiku satanismu, celý příběh by se dal připodobnit k fantasy povídce, která pojednává o boji dobra proti zlu. V albu skupiny Slayer se projevovaly politické názory v podobě counter culture a také satanistická témata, která staví vyznavače a demony jako ústřední postavy. Kapela Bathory zaujímala podobný názor na satanismus jako Slayer, avšak do svých textů zakomponovala rouhání a znesvěcování křesťanství. Význam alba Bathory lze vnímat jako představení pohanství a severského folklóru v metalové hudbě. Podle výsledků bylo překvapující zjištění, že témata folklóru a pohanských božstev se objevily o rok dříve i u české skupiny Citron, která využívala chaotický obsah slovanského boha Radegasta a tradičního slovanského folklóru. Metal v ČSSR zároveň zahrnoval i dionýský obsah skladeb, když Citron do alba využili i power balady, charakteristické pro hair metal. Plynule se přesuneme ke skupině Bon Jovi, kterou jsem zkoumala jako reprezentativního představitele hair metalu. Všechny skladby byly napsány v dionýském stylu, kde ústředním tématem byla láska spojená s různými podobami vztahu. Ze získaných informací lze vyvodit, že mezi uvedenými subžánry existují podobná témata, avšak jejich výklad má rozdílný způsob interpretace. To je důvodem, který od sebe zkoumané představitele dělí.

Následně se pomocí programu Wordclouds zjistily nejčastěji využívaná slova a k podrobnějšímu zkoumání se využilo 15 nejužívanějších slov alba. Ty se propočítaly přes nástroj Hedonometer, když se zjistil index emocí zkoumaného alba. Na základě výsledků se zjistilo, že s využitím dionýského obsahu ve skladbách se zvyšuje emocionální index štěstí. Nejvyšší výsledek získal představitel hair metalu Bon Jovi. Skupiny Iron Maiden a Citron měly podobně hodnocená alba. Důvodem, proč získala česká skupina vyšší index emocí, mohl být několik skladeb s dionýským obsahem. Iron Maiden sice měly texty v chaoticky zaměřeném prostředí, avšak na výsledek to nemuselo mít takový význam, jelikož příběh vyprávěl fantasy na motivy okultní tematiky. V případě chaotického obsahu u skupin Slayer a Bathory

byl zaznamenán větší výskyt slov s nízkým emocionálním indexem. To mohlo být zapříčiněno nenávisnými texty či častým popisováním témat, která se zaměřovala se na smrt. Nicméně nejnižší hodnocení získal představitel thrash metalu – Slayer. Podle výsledků lze vyvodit, že v albu bylo nejpoužívanějším slovem „death“, které zásadně snížilo celkový index štětí. Dle hodnocení nástroje SMOG získala skupina Citron nejvyšší hodnocení. Nejnegativnější album skupiny Slayer se umístilo hned za českým představitelem. Z toho můžeme vyvodit, že tato alba jsou podle programu SMOG nejsložitější k pochopení významu. Následující tři alba představitelů NWOBHM, hair metalu a skandinávského metalu získala podobné hodnocení.

Ze čtyř stanovených hypotéz se potvrdily tři. Opravdu tvrdší subžánry metalu využívají v textech chaotický obsah. Hair metal naopak neměl žádný náznak atmosféry chaosu a veškerý text se zabíral tématy z dionýského prostředí. Tvrdší subžánry metalu podle Hedonometeru získaly i nižší výsledný index emocí oproti litemetalovým skupinám. Z amerických představitelů se potvrdil pouze jeden, který měl texty politicky založené. Tudíž tuto hypotézu nelze plně potvrdit a stává se neplatnou.

Důležité bylo vybrat správný reprezentativní vzorek pro zkoumané subžánry. V případě této bakalářské práce jsem využila pouze jedno album, které následně definuje celý subžánr. Aby došlo k přesnějším výsledkům, mohlo by se při následujícím bádání využít více příkladů, které by následně mohly poskytnout objektivnější výsledek. K tomuto výběru bych ale neměla kapacitu, protože vytvoření kvalitativního průzkumu a celého výzkumu by spočívalo pouze v korpusové analýze. Taktéž si uvědomuji, že by mohly být výsledky emocionální hodnoty zkreslené, jelikož jsem využívala pouze 15 nejpoužívanějších slov alba. Abych docílila objektivně přesného výsledku, bylo by třeba vytvořit program, který by hodnotil pomocí Hedonometeru všechna slova alba. Pak by 15 nejpoužívanějších slov představovalo objektivní výsledek, který se neliší od případné analýzy všech slov v albu.

Zahraniční představitelé se metal snaží zkoumat již od počátků 90. let. V českém prostředí tato hudba unikala pozornosti. Nicméně tento postoj se mění, jelikož v posledních letech nabývá v akademickém prostředí metalová hudba na popularitě. Tato diplomová práce se snažila o argumentaci, proč by se měl heavy metal zkoumat pomocí oddělených stylově žánrových typů. Aby se tento předpoklad opět potvrdil, mohli by budoucí výzkumníci zjistit hudební rozdíly mezi samotnými stylově žánrovými typy metalové hudby. Dalo by se tak sledovat, jestli mají témata v textech společné hudební prvky, či nikoliv.

Cílem diplomové práce bylo potvrdit, že samotné metalové subžánry jsou si natolik rozdílné, že by se měly zkoumat odděleně. Podle výsledků můžu potvrdit, že rozdíly mezi zkoumanými představiteli byly významné. Do budoucna by tedy bylo podstatné, aby se při zkoumání heavy metalu přesně definoval zkoumaný stylově žánrový typ, jelikož žádný archetyp metalu neexistuje.

9 Resumé

Heavy metal je nadřazenou skupinou hudby, kterou tvoří desítky stylově žánrových typů. Pomocí textové analýzy populárních představitelů jednotlivých subžánrů se tato diplomová práce snaží o hledání společných či rozdílných znaků. Cílem analýzy je potvrdit rozdílné znaky samotných subžánrů, aby nedocházelo ke standardizování zkoumání termínu heavy metalu a zobecňovat tak všechny poddruhy této hudby. Výsledkem práce by mělo být potvrzení, že jsou populární stylově žánrové typy natolik rozdílné, že by se měly zkoumat selektivně. Reprezentativní vzorek tvoří alba skupin Iron Maiden, Slayer, Bon Jovi, Bathory a Citron, které vydaly mezi lety 1986 – 1988. Interpreti jsou vybíráni pomocí fundovaných zdrojů.

Diplomová práce se dělí do tří fází. První je teoretická část, zkoumající doposud získané informace o heavy metalových textech. Druhou částí práce je praktická část, zaměřující se na kvalitativní výzkum v podobě kognitivní lingvistiky. Pomocí tohoto způsobu bádání získáme témata nacházející se v albech reprezentativních představitelů. Třetí fází je korpusová analýza, která nám pomocí nástrojů Hedonometer a Wordclouds uvádí nejčastěji vyskytující se slova v textu a těm přiřkne emocionální hodnotu. Závěr práce zhodnotí získané informace z předešlých způsobů zkoumání a vyvodí tak výsledky.

10 Summary

Heavy metal is a superordinate group of music that consists of dozens of stylistic genre types. Using the textual analysis of popular representatives of individual subgenres, this diploma thesis tries to find common or different characters. The goal of the analysis is to confirm the different features of the subgenres themselves, so that there is no standardization of the examination of the term heavy metal and thus generalization of all subspecies of this music. The result of the work should be the confirmation that the popular stylistic genre types are so different that they should be examined selectively. A representative sample consists of the albums of the groups Iron Maiden, Slayer, Bon Jovi, Bathory and Citron, which they released between 1986 and 1988. The performers are selected using established sources.

The diploma thesis is divided into three phases. The first is the theoretical part, examining the information obtained so far about heavy metal texts. The second part of the thesis is the practical part, focusing on qualitative research in the form of cognitive linguistics. Using this method of research, we obtain the topics found in the albums of representative representatives. The third phase is a corpus analysis, which uses the Hedonometer and Wordclouds tools to show us the most frequently occurring words in the text and assign them an emotional value. The conclusion of the thesis evaluates the information obtained from the previous methods of investigation and thus derives the results.

11 Zusammenfassung

Heavy Metal ist eine übergeordnete Musikgruppe, die aus Dutzenden von Stilrichtungen besteht. Diese Diplomarbeit versucht anhand der Textanalyse populärer Vertreter einzelner Subgenres gemeinsame oder unterschiedliche Merkmale zu finden. Ziel der Analyse ist es, die unterschiedlichen Merkmale der Subgenres selbst zu bestätigen, damit es nicht zu einer Vereinheitlichung der Betrachtung des Begriffs Heavy Metal und damit zu einer Verallgemeinerung aller Unterarten dieser Musik kommt. Ergebnis der Arbeit soll die Bestätigung sein, dass die populären stilistischen Gattungstypen so unterschiedlich sind, dass sie punktuell untersucht werden sollten. Eine repräsentative Auswahl bilden die Alben der Gruppen Iron Maiden, Slayer, Bon Jovi, Bathory und Citron, die sie zwischen 1986 und 1988 veröffentlichten. Die Interpreten werden anhand etablierter Quellen ausgewählt.

Die Diplomarbeit gliedert sich in drei Phasen. Der erste ist der theoretische Teil, der die bisher gewonnenen Informationen über Heavy-Metal-Texte untersucht. Der zweite Teil der Arbeit ist der praktische Teil, der sich auf qualitative Forschung in Form der kognitiven Linguistik konzentriert. Mit dieser Recherchemethode gewinnen wir die in den Alben repräsentativer Vertreter gefundenen Themen. Die dritte Phase ist eine Korpusanalyse, die uns mithilfe der Tools Hedonometer und Wordclouds die am häufigsten vorkommenden Wörter im Text zeigt und ihnen einen emotionalen Wert zuweist. Der Abschluss der Arbeit wertet die aus den bisherigen Untersuchungsmethoden gewonnenen Informationen aus und leitet daraus die Ergebnisse ab.

12 Seznam použité literatury a pramenů

- John Covach, *What's That Sound? An Introduction to Rock Music* (W. W. Norton, 2018),
- Robert Walser, *Running with the Devil* (Wesleyan University Press, 1993),
- Carrie B. Fried, *Stereotypes of Music Fans: Are Rap and Heavy Metal Fans a Danger to Themselves or Others?*, (Journal of Media Psychology Theories Methods and Applications, 2003),
- Paul Baker, *A useful methodological synergy? Combining Critical Discourse Analysis and Corpus Linguistics to examine discourses of refugees and asylum seekers in the UK press. Discourse and Society*, (SAGE journals, 2008)
- Deena Weinstein, *Heavy Metal: A Cultural Sociology* od Deeny Weinstein (Lexington Books, 1991)
- Jeffrey Arnett, *ADOLESCENTS AND HEAVY METAL MUSIC From the Mouths of Metalheads* (SAGE journals, 1991)
- Heather L. Lusty, *Rocking the Canon: Heavy Metal and Classic Literature* (LATCH, 2013)
- Miroslav Vrzal, *Metal a akademické studium náboženství aneb proč by se religionistika měla o metal zajímat, se zaměřením na téma metal a satanismus* (Sacra, 2017)
- Miroslav Vrzal, *„Satan, Ódin, Hitler“: Spojení satanismu, pohanství a ultrapravicové ideologie v black metalové subkultuře* (Sacra, 2009)
- Marcus Moberg, *Religion in Popular Music or Popular Music as Religion? A Critical Review of Scholarly Writing on the Place of Religion in Metal Music and Culture* (Popular Music and Society, 2012)
- *Příběh heavy metalu 1-12, 2011–2014* [film], Sam Dunn.
- Petr Kolár, *Ohlasy písní těžkých* (ROCK & POP, 1993)
- Aiden Yeh, *The Stages of Love, Songs, and a Band: A Corpus Discourse Analysis of One Direction's Pop Albums*, (Advances in Language and Literary Studies, 2022)
- Jesse Taina, *Keywords in heavy metal lyrics A Data-Driven Corpus Study into the Lyrics of Five Heavy Metal Subgenres*, (Infotheca - Journal for Digital Humanities, 2019)

- Leigh Michael Harrison, *Factory Music: How The Industrial Geography and Working-Class Environment of Post-War Birmingham Fostered the Birth of Heavy Metal*, (Journal of Social History, 2010)
- Dayal Patterson, *Black Metal: Evolution of the Cult*, (Feral House, 2013)
- Walter Schulz, *Romanticism*, Encyklopedy Britannica
- Michelle Phillipov, *Extreme Music for Extreme People? Norwegian Black Metal and Transcendent Violence*, (Popular Music History, 2012)
- Mathieu Deflem, *Popular Culture and Social Control: The Moral Panic on Music Labeling*, (American Journal of Criminal Justice, 2020)
- Marcus Moberg, *Turn or Burn? The Peculiar Case of Christian Metal Music*, (Reflections on the Metal Void, 2012)
- Daniel Bukszpan, *The Encyclopedia of Heavy Metal*, (Barnes & Noble Publishing, 2003),
- PR Fitzsimmons, BD Michael, JL Hulley, GO Scott, *A readability assessment of online Parkinson's disease information*, (The journal of the Royal College of Physicians of Edinburgh, 2010)
- Helena Kadečková, *Soumrak bohů - Severské mýty a báje*, (Aurora – Praha, 2009)
- Pavel Kosek, *Historická mluvnice češtiny I*, (Masarykova univerzita, 2014),
- Richard Sobotka, *Bájně bytosti na Valašsku*, (2005)
- Taťána Polášková, *Nejkrásnější pověsti z Beskyd a Valaška*. (ALPRESS, 2020)

Elektronické zdroje

- <http://subcultureslist.com/metalheads-headbangers/>
- <https://genius.com/>
- <https://songmeanings.com/>
- Emily Warnham, *Greek Mythology in Metal?* www.theoxfordblue.co.uk
- <https://www.rollingstone.com/>
- <https://www.kerrang.com/>
- <https://www.metal-hammer.de/>
- <https://loudwire.com/>
- <https://fakker.cz/>

- <http://metalopolis.net/>
- <http://ironmaidencomentary.com/>
- <http://maidenrevelations.com/>
- *Iain Barr, Heavy Metal and Natural Language Processing - Part 1*, Dostupné z: <http://www.degeneratestate.org//posts/2016/Apr/20/heavy-metal-and-natural-language-processing-part-1/>
- JP Williams, *The Myth and Metal of the Norse Afterlife*, Dostupné z: <https://medium.com/the-gleaming-sword/the-myth-and-metal-of-the-norse-afterlife-6eec146e0054>
- Sushovan Shakya, *What are some good rock/metal bands that sing about fantasy themes? Ronnie James Dio*, <https://www.quora.com/What-are-some-good-rock-metal-bands-that-sing-about-fantasy-themes>
- Nikola Budanovič, *The Works of JRR Tolkien Inspired Many Led Zeppelin Hits*, <https://www.thevintagenews.com/2019/04/05/led-zeppelin-tolkien/?chrome=1>
- Petr Hrabalik, *Art rock, progressive rock - hlavní představitelé*, <https://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/clanky/59-art-rock-progressive-rock-hlavni-predstavitele/>
- Katy Irizarry, *11 METAL SONGS INSPIRED BY H.P. LOVECRAFT*, <https://loudwire.com/hp-lovecraft-inspried-metal-songs/>
- Chris Krovatin, *Thy Horror Cosmic: What Is Metal's Obsession With H.P. Lovecraft?* <https://www.kerrang.com/thy-horror-cosmic-celebrating-metals-obsession-with-h-p-lovecraft>
- Sam Law, *The 17 greatest songs based on books*, <https://www.kerrang.com/the-17-greatest-songs-based-on-books>
- Sam Thomas, *16 Metal Tracks and Songs Influenced by Literature*, <https://readdurhamenglish.wordpress.com/2019/03/18/16-metal-tracks-influenced-by-literature/>
- Katy Irizarry, *10 Macabre Rock + Metal Songs Inspired by Edgar Allan Poe*, <https://loudwire.com/rock-metal-songs-inspired-by-edgar-allan-poe/>
- Encyklopedia.com, *Literature: Vernacular Traditions*, <https://www.encyclopedia.com/history/news-wires-white-papers-and->

- Dominik Tománek, *The Number of the Beast: proč album Iron Maiden církev zapalovala?* <https://fakker.cz/clanek/14731/the-number-of-the-beast-proc-album-iron-maiden-cirkev-zapalovala/>
- James Christopher Monger, *Recenze MMV*, <https://www.allmusic.com/album/mmv-mw0000352112>
- Lukáš Košner, *Odvrácená strana Norska*, <https://plus.rozhlas.cz/odvracena-strana-norska-6633315>
- Joe DiVita, *10 Metal Songs That Make a Great History Lesson*, <https://loudwire.com/metal-songs-that-make-a-great-history-lesson/>
- METALSHOP, 2021, *Která deska IRON MAIDEN je nejlepší?*, Youtube video
- Christer Bakke Andresen, *Review: Seventh Son Of A Seventh Son (1988)*, <https://maidenrevelations.com/2013/03/21/review-seventh-son-of-a-seventh-son-1988/>
- www.ironmaidencommentary.com, *Seventh Son Of A Seventh Son*, http://ironmaidencommentary.com/?url=album07_ssoass/commentary07_ssoass&lang=eng&link=albums#tra
- Nick Ruskell, *Slayer's Reign In Blood is still the greatest thrash album of all time*, <https://www.kerrang.com/slayers-reign-in-blood-still-the-greatest-thrash-album-of-all-time>
- Lauryn Schaffner, *Slayer's 'Reign in Blood': 10 Facts Only Superfans Would Know*, <https://loudwire.com/slayer-reign-in-blood-facts/>
- Nina Ellis, *SLIPPERY WHEN WET – BON JOVI'S BREAKTHROUGH ALBUM AFTER THIRTY YEARS*, <https://crypticrock.com/slippy-when-wet-bon-jovis-breakthrough-album-after-thirty-years/>
- Andrew Leahey, *Slippery When Wet Review*, <https://www.allmusic.com/album/slippy-when-wet-mw0000652380>
- <https://bestsellingalbums.org/year/1986>
- Carlos Ramirez, *10 Great Black Metal Albums*, <https://www.ign.com/articles/2009/01/07/10-great-black-metal-albums>

- iDNES.cz, Kde se vzalo slovo bigbít? Byl to způsob, jak obelstít bolševika, https://www.idnes.cz/kultura/hudba/bigbit-pavel-sedlacek.A181209_160527_hudba_spm
- Luboš Martinec, CITRON - Legenda z Ocelového města, <http://metalopolis.net/Articles/7860/CITRON-Legenda-z-Oceloveho-mesta/>
- Láďa Křížek, Citron, <https://www.ladakrizek.com/historie/citron-historie.html>
- Metalforever, Recenze: CITRON – Radegast, <https://metalforever.info/article.php?id=789>
- Reeves Wiedeman, *Can the Brogrammers of Rap Genius Annotate the World?*, <https://nymag.com/intelligencer/2014/12/genius-minus-the-rap.html>
- <https://boostlabs.com/blog/what-are-word-clouds-value-simple-visualizations/>
- <https://hedonometer.org/about.html>
- Christer Bakke Andresen, *MAIDEN HISTORY: End of the Classic Era part 2, 1988-89*, <https://maidenrevelations.com/2013/04/25/feature-friday-end-of-the-classic-era-part-2-1988-89/>
- Deathway, Komentář ke skladbě *The Evil That Men Do*, <https://songmeanings.com/songs/view/16953/>
- Adéla Rozbořilová, SEBEVRAŽDA, CÍRKEV A SNĚHOVÉ VLOČKY, <https://www.ceskybratr.cz/archives/25352>
- Iron Maiden, Twitterový příspěvek 9. 7. 2021, https://twitter.com/IronMaiden/status/1413577570726068232?ref_src=twsrc%5Etfw
- Louder, The story behind Slayer's Reign In Blood album artwork, <https://www.loudersound.com/features/slayer-reign-in-blood-album-artwork-interview>
- Jason Bennett, *Slayer*, https://web.archive.org/web/20060813155123/http://www.decibelmagazine.com/features_detail.aspx?id=4566
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Necrophobia>
- Chuck Philips, *Ruling Favors Band in Suit Over Girl's Murder*, <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2001-jan-25-fi-16740-story.html>

- Pat Bauer, Baphomet, <https://www.britannica.com/topic/Baphomet>
- H, *Bathory – Blood Fire Death* (1988), [cit. 16. 6. 2022]
<http://sicmaggot.cz/minulost/bathory-blood-fire-death-1988/>
- Jan Hrdina, Slunce s mečem v ruce: Kde se vzal mýtický Radegast?,
<https://www.stoplusjednicka.cz/slunce-s-mecem-v-rucekde-se-vzal-myticky-radegast>

Kvalifikační práce

- Barbora Jestřebská, *Působení hudebníků a hudebních skupin se zaměřením na nonartificiální hudbu v Hranicích*. Bakalářská práce, Univerzita Palackého, 2010.
- Anežka Kalužová, *From Graveyards to High Schools: The Evolution of the Literary Vampire*, Bakalářská práce, Masarykova Univerzita, 2020.
- Marek Škoda, *Pohřby a zacházení s těly sebevrahů*, Bakalářská práce, Masarykova Univerzita, 2021

Hudební prameny

Hudební alba:

- *Iron Maiden - Seventh Son Of A Seventh Son* (1988)
- *Slayer – Reign in Blood* (1986)
- *Bon Jovi – Slippery When Wet* (1986)
- *Bathory – Blood Fire Death* (1988)
- *Citron – Radegast* (1987)

Sběr textů:

- <http://www.darklyrics.com/>

- <https://www.poetry-chaikhana.com/Poets/B/BernartdeVen/WhenIseelark/index.html>
- <https://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/cooper-alice/poison-5482>

13 Anotace

Jméno autora:	Kristýna Botková
Název katedry a fakulty:	Katedra muzikologie Filozofické fakulty UP
Název bakalářské práce:	Analýza heavy metalových textů v kontextu klasifikace jednotlivých stylově žánrových typů 80. let
Jméno vedoucího práce:	Mgr. Jan Blüml, Ph.D.
Počet znaků:	158 158
Počet příloh:	
Počet titulů použité literatury:	26

Klíčová slova:

Heavy metal, populární hudba, NWOBHM, thrash metal, skandinávský metal, hair metal, metal v ČSSR, obsahová analýza, textová analýza,

Anotace:

Cílem bakalářské práce je charakterizování jednotlivých žánrů Heavy Metalu 80. let a tím konstatovat, že pojem Heavy Metal je pouze elementární označení širokého spektra podžánrů Metalové hudby. Jakožto primární rozdělení hudby využiji knihu Covach, John Rudolph Flory, Andrew – *What's that sound an introduction to rock and its history*. Dle této literatury vyčlením metalovou hudbu na jednotlivé žánry a následně je podrobím analýze textů. Hlavním objektem zkoumání bude Nová Vlna Britského Heavy Metalu, Hair Metal, Thrash Metal, Skandinávský Black Metal a Metalová hudba v ČSSR. K výběru skladeb využiji Hitparádu Billboard a zaměřím se na nejpoblárnější skladby daných žánrů. Následně budu analyzovat obsah textů: téma, způsob skládání rýmů, koncepty struktury písně, cenzura. Po rozdělení hudby v jednotlivé žánry se pokusím o stanovení základní charakteristiky textu a následně je budu porovnávat mezi sebou. Zde se budou hledat společné, či rozdílné znaky abych potvrdila hypotézu, že Heavy Metal je nepřesný termín a je třeba Metalovou populární hudbu zkoumat z jednotlivých žánrů.